

Burja

GLASILO OBČINE KOMEN
Letnik 8, številka 1

Poštnina plačana pri pošti 6223 Komen
MAREC 2013

Razpis za zbiranje predlogov za podelitev priznanj Občine Komen za leto 2013

1. Priznanja Občine Komen so:

A. Častni občan Občine Komen

Častni občan je najvišje častno priznanje občine. Naziv se podeli posamezniku, ki je s svojim dolgotnim delovanjem na znanstvenem, gospodarskem, kulturnem, vzgojno- izobraževalnem, športnem, naravovarstvenem, humanitarnem ali na katerem drugem področju tako prispeval k ugledu in na- predku občine, da ima to trajni pomen.

B. Zlati grb Občine Komen

Priznanje se podeli posamezniku ali skupinam za izredno življenjsko delo oziroma za vrhunske uspe- he in dosežke na znanstvenem, gospodarskem, kulturnem, vzgojno- izobraževalnem, športnem, na- ravovarstvenem, humanitarnem ali katerem drugem področju, ki so pomembni za razvoj in promo- cijo Občine Komen. Podeli se eno priznanje letno.

C. Priznanja Občine Komen

Priznanja se podeljujejo posameznikom ali skupinam za dosežene uspehe v krajšem časovnem ob- dobjju. Priznanja imajo pomen pohvale ter so aktualen odziv na dosežke in uspehe na vseh področjih dela. Podeli se lahko do tri priznanja letno.

Priznanja podeli župan Občine Komen na slovesnosti ob občinskem prazniku Občine Komen.

2. Predloge za podelitev priznanj lahko podajo posamezniki, družbe, zavodi, politične in druge organi- zacije in skupnosti, društva ter ožji deli lokalne skupnosti.
Predlog za podelitev priznanj mora biti podan v pisni obliki in mora vsebovati: splošne podatke o predlagatelju, predstavitevne podatke o kandidatu, vrsto priznanja, za katero je kandidat predlagan, utemeljitev predloga s podrobnejšim opisom dela oziroma dosežkov, zaradi katerih je bila predla- gana podelitev priznanja, in dokumente, ki potrjujejo dejstva, navedena v utemeljitvi. Predlagatelj predlogu priloži tudi soglasje kandidata.
3. Prispele predloge bo obravnavala komisija za podelitev priznanj Občine Komen, imenovana s skle- pom župana. Komisija bo oblikovala predlog za podelitev priznanj, o prejemnikih priznanj bo odlo- čal občinski svet s sklepom.
4. Rok za vložitev predlogov je petek, 22. 3. 2013, do 13. ure. Predlagatelji lahko podajo predloge na obrazcu, ki je na voljo v sprejemni pisarni občinske uprave Občine Komen oziroma je dostopen na spletni strani Občine Komen www.komen.si.
5. Predlagatelji pošljejo predloge na naslov Občina Komen, Komen 86, 6223 Komen v zaprti kuverti z napisom »Ne odpiraj – za občinska priznanja«. Predloge, ki bodo prispeli po roku, navedenem v 4. točki tega razpisa, komisija ne bo obravnavala.

Datum: 15. 1. 2013

Številka: 030-1/2013-2

Občina Komen
Danijel Božič, župan

Prigode in nezgode v času prvih pomladnih cvetov

Konec obstoja neke vrste, v biologiji seveda, običajno poimenujemo z besedo izumrtje. Trenutek izumrtja simbolično predstavlja prenehanje obstoja zadnjega predstavnika vrste, čeprav je lahko sposobnost razmnoževanja in ohranitve vrste prenehala že veliko pred tem. Neka vrsta je lahko izbrisana z obličja zemlje zaradi izrednega poslabšanja življenjskih pogojev ali pa zaradi iztrebljanja s strani človeka. Grozljiva resničnost pri izumiranju in končnem izumrtju je prenehanje obstoja. Vrsta se v življenje ne more več vrniti. Vsem nam najbolj poznan predstavnik izumrle živalske vrste je ptič dodo, ki je do 17. stoletja živel na otoku Mauritius. Nevarnosti izumrtja pa niso samo izpostavljene živalske vrste, temveč v razmerah slabših pogojev in na podlagi načrtnega iztrebljanja tudi vrednote v neki družbi. Zadnje čase se zdi, da je slovenska družba postala pravo pokopališče izumrlih vrst, a ne živalskih, za katere obstaja resna bojazen, da jih še kdaj najdemo. Večkrat slišimo, da v Sloveniji primanjkuje politične kulture, kar ne bo držalo. Res je, da je v Sloveniji politična kultura definirana kot zbirka navad, nazorov in občutkov, ki določajo ravnanje ljudi v političnih procesih in vplivajo na vedenje v političnem sistemu – tako navaja Tematski slovar upravne kulture. Ker politična kultura nastaja v daljšem časovnem obdobju in gre za ustaljen odnos do politike in političnega, se ne spreminja hitro. In če torej sklepamo s splošnega na posebno, je torej slovenska politična kultura proizvod nekaterih starih vzorcev še iz časa bivše SFRJ ter posledica dogajanja na političnem parketu osamosvojene Slovenije, kar pomeni, da smo, glede na to, da se politična kultura zelo počasi spreminja, za vsaj še nekaj časa obsojeni na takšen način delovanja. Zanimivo pa je, da imamo ljudje izrazito kratek politični spomin in v razmeroma kratkem času pozabimo vse politične napeke naših poslancev. Volivci pač volimo ljudi, ki jih dajo politične stranke na voljo in ki so blizu našemu političnemu prepričanju

in pogledu na svet. Ali to pomeni, da sprejemamo to, da so politiki ljudje kot vsi drugi in da jih včasih, enako kot vse nas, zanese? Zagotovo. Narod si bo pisal sodbo sam, je že dolgo tega ugotovil Ivan Cankar. Gibanje, ki je lansko leto presenetil Slovenijo (ali bolj politike) ter organiziralo vseslovenske proteste, želi storiti naslednji razumni korak in prenesti svoje delovanje v bolj organizirano in formalno obliko – politično stranko. Vse lepo in prav, vendar pa se bo gibanje kot politična stranka prav tako moralo podrediti nekaterim pravilom, ki veljajo v demokratičnem sistemu – vsaj kar se tiče pravil kandidiranja na volitvah. In vprašanje je, kako se bo gibanje oziroma stranka znašlo v vihnem morju in kako bo krmarilo med scilami in karibdami našega malega političnega sveta.

No, dovolj besed o politiki. Pravzaprav smo Slovenci dnevno dobesedno bombardirani z novicami in novčkami, kaj vse se dogaja na političnem parketu in lahko vsak dan spremljamo vse dogajanje kot resničnostni šov že v prvih poročilih slovenskih televizij ob 18. uri. Mogoče pa bomo kmalu spremljali kakšen nov Slovenija ima talent?

o spremljamo vse te prigode in nezgode, ob katerih se, mimogrede, vsi smejimo (pred kratkim sem naletela celo na spletno stran, na kateri so forumaši pisali smešnice na račun določene poslanke parlamenta), pa se je v naše kraje prikradla pomlad. Končno. In ob tem bi lahko samo še zapisala, da je moja duša židane volje ...

Vsem želim barvito pomlad.

mag. *Andreja Štok*,
odgovorna urednica

Foto: J. Štok

Glasilo Občine Komen
Letnik 8, številka 1, marec 2013

Izdajatelj:
Občina Komen, Komen 86, 6223 Komen
Telefon: 05 7310 450
Fax: 05 7310 460
Spletna stran: www.komen.si
E-pošta: burja@komen.si

Naklada: 1.400 izvodov
Glasilo brezplačno prejmejo gospodinjstva v Občini Komen. Glasilo raznaša Pošta Slovenije. V primeru, da glasila ne prejmete na dom, se obrnite na pošto v Komnu ali Štanjelu in jim sporočite, da glasila niste prejeli. Glasilo dobite brezplačno tudi na občini v Komnu, na voljo je tudi v elektronski obliki na spletni strani občine www.komen.si.
Odgovorna urednica: mag. Andreja Štok
Uredniški odbor: Tanja Bratina Grmek (pomočnica odg. urednice), Ana Godnik, Helena Uršič, Mojca Železnik Buda
Lektoriranje: Tanja Bratina Grmek (razen oglašnih sporočil)
Priprava za tisk: DTP Studio Sežana, Čeh Damjan, s. p., Partizanska 82, 6210 Sežana
Tisk: Print Luin, Dušan Luin, s. p., Sveto 58, 6223 Komen
Informacije v zvezi z izdajo občinskega glasila dobite na tel. št. 05 7310 452.
Vabljeni, da svoje prispevke (članke in slikovno gradivo) za naslednjo številko pošljete v elektronski obliki na e-naslov burja@komen.si najpozneje do 25. maja 2013. K posameznemu članku priložite največ dve fotografiji v čim boljši resoluciji.
Vabimo tudi vse fotografe ali fotografe kar tako, da nam pošljejo tematske fotografije za objavo na naslovnici. Digitalni posnetki naj bodo v čim boljši resoluciji. Poslani posnetki v slabi resoluciji ne bomo objavili.
Naslednja številka občinskega glasila izide junija 2013.
Fotografiji na naslovnici: prvi pomladni cvetovi, foto: Polona Makovec

Burja

Nekaj vremenskih

Če se igrajo v sušcu mušice, v aprilu vzemi rokavice.

Po Gregorju od vsakega vetra sneg kopni. (12. marec)

Če je april deževen, kmet ne bo reven.

Kadar murva brsti, slane se več bati ni.

Ako prvega maja dan dežuje, dobro letino oznanjuje.

Če je majnika lepo, je dobro za kruh in seno.

Novice iz občinske uprave

Seznajte se z delom Občinskega sveta Občine Komen ter obiščite spletno stran www.komen.si

Pomembnejši sklepi in splošni akti, sprejeti na 15. redni seji, 19. december 2012:

- Sklep o soglasju k predlogu cene storitve pomoč družini na domu za leto 2013,
- Sklep o sprejemu odloka o koncesiji za opravljanje lokalne gospodarske javne službe dobave, postavitve, vzdrževanja in izvajanja javne razsvetljave v Občini Komen,
- Sklep o sprejemu odloka o ureditvi javne službe zagotavljanja zavetišča za zapuščene živali,
- Sklep o sprejemu odloka o koncesiji za opravljanje lokalnih gospodarskih javnih služb ravnanja z odpadki v Občini Komen,
- Sklep o sprejemu odloka o dopolnitvi odloka o programu

opremljanja in merilih za odmero komunalnega prispevka za območje občine,

- Sklep o pripravi predlogov za morebitno znižanje faktorjev dejavnosti, določenih v odloku o programu opremljanja in merilih za odmero komunalnega prispevka za območje Občine Komen, ki naj jih obravnavajo pristojni odbori občinskega sveta.

Pomembnejši sklepi in splošni akti, sprejeti na 16. redni seji, 24. januar 2013:

- Sklep o imenovanju predstavnikov ustanoviteljice v svet OŠ Antona Šibelja - Stjenka Komen,
- Sklep o seznaitvi z letnim poročilom o izvedenih ukrepih iz akcijskega načrta lokalnega energetskega koncepta in njihovih učinkih,
- Sklep o strinjanju z neodplačnim prenosom parcel na območju Ferrarijevega vrta na Občino Komen,
- Sklep o dodelitvi sredstev iz postavke splošna proračunska rezervacija,
- Sklep o sprejemu odloka o proračunu za leto 2013 – prvo branje.

Pomembnejši sklepi in splošni akti, sprejeti na 17. redni seji, 20. februar 2013:

- Sklep o soglasju k imenovanju Igorja Boleta za direktorja ZGRS Sežana,
- Sklep o letnem znesku najemnine za žarne grobove,
- Sklep o sprejemu odloka o proračunu Občine Komen za leto 2013,
- Sklep o seznaitvi z ureditvijo trga v Komnu – idejna zasnova.

Dobro je vedeti

Občinska uprava Občine Komen

Telefon: 05/73 10 450

Fax: 05/73 10 460

Spletna stran: www.komen.si

E-pošta: obcina@komen.si

Uradne ure: ponedeljek in petek od 8.00 do 12.00 ure
sreda od 8.00 do 12.00 ure in od 15.00 do 17.00 ure

Medobčinski inšpektorat in redarstvo občin Divača, Hrpelje – Kozina, Komen in Sežana

Telefon: 05/73 10 141

E-pošta: soou@sezana.si

Uradne ure: ponedeljek in petek od 7.30 do 11.00 ure
sreda od 7.30 do 11.00 ure in od 12.00 do 16.00 ure

Krajevni urad Komen

Telefon: 05/76 68 510

Uradne ure: torek od 8.00 do 12.00 in od 13.00 do 15.00 ure
Za nujne primere se obrnite na sedež Upravne enote v Sežani,
tel. št.: 05/73 12 700.

Policijska pisarna Komen

(v prostorih Krajevnega urada Komen, Komen 86)

Telefon: 05/76 68 122

Uradne ure: sreda od 14.00 do 17.00.

Knjižnica Komen

Komen 118, 6223 Komen

Telefon: 05/76 68 580

E-pošta: knjiznica.komen@siol.net

Delovni čas: torek in petek od 11.00 do 18.00 ure
sreda od 8.00 do 14.00 ure

Zdravstvena postaja Komen

Splošna ambulanta Komen

Telefon: 05/76 68 506

Lekarna Komen

Telefon: 05/73 11 790

Delovni čas: ponedeljek od 8.30 do 15.30 ure
torek, četrtek in petek od 8.00 do 15.00 ure
sreda od 9.00 do 18.00 ure

Zbirni center Komen

Obratovalni čas: torek od 9.00 do 13.00 ure
četrtek od 14.00 do 18.00 ure
sobota od 9.00 do 13.00 ure

Zavetišče Oskar Vitovlje

Telefon: 05/ 30 78 570

Najdba zapuščene (brez skrbnika) ali izgubljene živali

Obvestilo

Občinska uprava Občine Komen obvešča občane, da bodo v kratkem objavljeni:

- Javni razpis za dodelitev državnih pomoči na področju kmetijstva in podeželja v Občini Komen za leto 2013,
- Javni razpis za podelitev koncesij za opravljanje javne službe zagotavljanja zavetišča za zapuščene živali,
- Javni razpis za sofinanciranje osrednje prireditve ob občinskem prazniku Občine Komen v letu 2013.

Za več informacij spremljajte novice na spletnih straneh Občine Komen www.komen.si.

MEDOBČINSKI INŠPEKTORAT IN REDARSTVO OBČIN DIVAČA, HRPELJE-KOZINA, KOMEN IN SEŽANA

Partizanska cesta 4, 6210 Sežana, Telefon: 05 73 10 141, e-pošta: soou@sezana.si

Divja odlagališča na Komenskem

Navkljub akciji »Očistimo Slovenijo v enem dnevu«, sanacijam divjih odlagališč in opozorilom Medobčinskega inšpektorata in redarstva občin Divača, Hrpelje - Kozina, Komen in Sežana brezvestneži in nemarneži še vedno odlagajo vse vrste odpadkov v naravo.

Ne glede na vse pa kosovni, gradbeni in nevarni odpadki svoje zadnje počivališče najdejo prav v naravi. Ko odložiš pralni stroj, gradbene odpadke, avtomobilske gume na divje odlagališče oziroma vaško odlagališče, je zate problem končan. Tvoje dvorišče je zdaj čisto in lepo, vse ostalo pa te ne zanima.

V Sežani je odprt center za ravnanje z gradbenimi odpadki CER-GO Mali Medvejk. Osnovni namen le-tega je zbiranje in predelava gradbenih odpadkov. Odprt je tudi za vse zunanje uporabnike, pravne in fizične osebe.

Vse, ki vam je vsaj malo mar za okolje, v katerem živimo, pozivamo, da pomagata skrbeti za čisto okolje.

Divje odlagališče v Coljavi

Divje odlagališče v Coljavi

Divje odlagališče »Pečina v Komnu«

Pravniški kotichek

Novosti davčno-socialne obremenitve delavcev, samostojnih podjetnikov in družbenikov v (enoosebni) d. o. o.

V zadnjem letu je bilo spremenjenih več zakonov, ki pomembno vplivajo na področje davkov in socialnih prispevkov, kot so: Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb (ZZDPO-2H in ZZDPO-2I), Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2) ter Zakon o dohodnini (ZDoh-2L). Poleg tega je na omenjeno področje vplival tudi Zakon za uravnoteženje javnih financ (ZUJF).

Dohodnina, davek na dohodek pravnih oseb in pavšalni odhodki

ZUJF je vzpostavil nov, najvišji davčni razred pri dohodnini, obdavčen s 50 % davčno stopnjo. Najnižja davčna stopnja, 16 %, bo po novem veljala za davčno osnovo nad 8.021 EUR, davčna stopnja 27 % pa za davčno osnovo nad 18.960,28 EUR. Takšno zvišanje pomeni rahlo razbremenitev srednjega razreda.

Novela ZZDPO-2H je povzročila znižanje splošne davčne stopnje za obdavčitev ustvarjenega dohodka pravnih oseb (dobička) z 20 na 15 odstotkov, novela ZZDPO-2I pa je vpeljala pomembno

novost – ugotavljanje davčne osnove z upoštevanjem normiranih stroškov, če dohodki gospodarske družbe ne presežajo 50.000 EUR. Gre za poenostavljen način ugotavljanja davčne osnove, pri čemer izhajamo iz dejanskih, davčno priznanih prihodkov, odhodki pa so določeni v pavšalu in znašajo 70 odstotkov ustvarjenih, davčno priznanih prihodkov.

Kaj je novega pri socialnih prispevkih?

Sprememba, ki jo glede delavcev prinaša ZPIZ-2, je opredelitev minimalne osnove za plačevanje socialnih prispevkov. Do leta 2018 se bo postopno zviševala na 60 % povprečne slovenske plače. Na enak način je ZPIZ-2 vplival tudi na določanje osnov za obvezna socialna zavarovanja samostojnih podjetnikov. Od leta 2014 do 2018 se bo minimalna osnova za plačevanje socialnih prispevkov postopoma višala na 60 % povprečne slovenske plače. Tudi pri družbenikih v d. o. o. se bo minimalna osnova, od katere se plačujejo socialni prispevki, med 2014 in 2018 zvišala na 90 %.

Pomen števil v praksi

Mag. Jaka Cepec ter dr. Vito Vitrih v svojem članku v Pravni praksi (14. 2. 2013) z ekonomsko analizo zakona ugotavljata, da spremembe davčne in socialne zakonodaje na delavca ne bodo imele večjega vpliva. Izrazitejši bodo posegi na položaj samostojnih podjetnikov in družbenikov. Zakonodajalec naj bi želel povečati obremenitev samostojnih podjetnikov. Po izračunih avtorjev bo s. p. najbolj obremenjen pri letnem dobičku 84.893 EUR.

ZDoh-2L je prvič omogočil, da se lahko tudi samostojni podjetnik odloči za t. i. sistem normiranih odhodkov, ki je opisan v zgornjih vrsticah. Zaradi takšne možnosti je nova zakonodaja zelo ugodna za tiste samostojne podjetnike, ki imajo manj kot 50.000 EUR letnega dobička, zlasti v primeru, ko se ukvarjajo s storitvenimi dejavnostmi, pri katerih so dejanski stroški zelo nizki.

Besedilo: Helena Uršič

Plesni dogodek v Kobjeglavi

V Kobjeglavi se je na prvi decembrski dan zbralo več kot 600 ljubiteljev hip hop kulture in več kot 200 tekmovalcev iz 35 držav. Gostje so prišli iz Amerike, Anglije, Avstrije, Nemčije, Avstralije,

Hrvaške, Bosne, Srbije, Kube, Maroka, Italije, Madžarske ... Dogodek z mednarodnim imenom 4th Real Brakdance & Hip Hop Challenge 2012 je ponovno organiziral eden od začetnikov hip hopa v Sloveniji Samo Polutak Kos.

Dogodek, katerega glavni namen je bilo druženje in izmenjavanje plesnih izkušenj, je bil sestavljen iz treh delov: iz delavnic, debate in battlov. Samo Polutak Kos je iz Amerike pripeljal pionirja hip hopa iz ekipe Elite Force, ki ga poznamo pod imenom Buddha Stretch (bil je tudi koreograf Michaela Jacksona, Willa Smitha in Mariah Carey), pa tudi angleško plesno legendo Freda The Realnessa. Med učitelji in sodniki so bili še: Bboy Blue, Bboy Kiddy, Bboy Hand, La Tina, Jay in Željko Božić.

Za super vzdušje so poskrbeli MC-ji Trkaj, Nemir & Princip, Nipke & Bsnic ter Mrigo & Ghet, glasbo je vrtel DJ Woo D, za mikrofonom pa je zbrane zabaval Čiča Amch.

In še zmagovalci battlov:

- break dance otroci: Bboy Matt (Spinkings, Italija),
- popping: Renatino (Italija),
- toprock: Bboy Ibra (Italija),
- hip hop: Marko Stamenković in Žiga Sotlar (Allthat, Slovenija),
- break dance ekipe: Funkabotz (Italija).

Zahvaljujem se vsem sponzorjem in akterjem prireditve. To so: Občina Komen, Avtohiša Malgaj, Red Bull, Elan, Extreme, d. o. o. Posebna zahvala pa gre sledeči ekipi: Vanji Kores, moji mami, Karmen Ark, Miranu Maučecu, Janu in Gašperju in vsem ostalim, ki so pomagali, da smo uspeli narediti tako veliko prireditev.

Besedilo: Eva Mrhar, Samo P. Kos
Foto: Miha Schaffer

Ob skorajšnji obletnici MePZ Cominum

Za pevkami in pevci MePZ Cominum je uspešno pevsko obdobje, ki so ga poleg pevskih vaj in rednih zborovskih obveznosti začeli najrazličnejša pevka udeleženja v domačih logih ter tudi izven meja naše male občine. Pa pojdimo lepo po vrsti.

Naj začnemo še v lanskem letu. Kot vsako leto smo se tudi v letu 2012 udeležili Območne revije odraslih pevskih zborov, ki jo organizira JSKD OI Sežana. Vsakoletno udeleženje na tej reviji nas uvršča med najbolj zveste udeležence, kar leto za letom opaža tudi publika. S pesmimi o Krasu in kraški pokrajini smo poželi bučen aplavz.

Ta nastop nam je poleg veselja in vzpodbude za naprej služil kot generalka za največji projekt v letu 2012. 25. novembra 2012 smo se namreč udeležili pevske revije Sozvočenja na gradu Dobrovo v Goriških brdih. Revija Sozvočenja poteka po celotni Sloveniji; zbori se na regijskih Sozvočenjih predstavijo s tematskimi sporedi po lastni izbiri. Tematski koncerti spodbujajo zборе k iskanju novih idej, odkrivanju različnih repertoarjev in avtorjev. MePZ Cominum se je v Dobrovem predstavil s tematskim sporedom z naslovom

Kot veter čez Kras, kjer smo s pesmijo, z recitacijo in s posebnimi zvočnimi efekti nabito polni grajski dvorani pričarali podobe našega preljubega Krasa. Z izkupičkom nastopa smo bili zadovoljni, saj smo prejeli tretjo nagrado, denarno nagrado, pohvalo strokovne žirije ter pohvalo vseh prisotnih. Naj ob tej priložnosti posebno zahvalo izrazim našemu županu Danijelu Božiču, ki se je udeležil večera v Goriških brdih in nam na ta način izkazal podporo. Ne smemo pozabiti niti na recitatorja Urbana Grmeka Masiča, ki nam je s svojim žametnim glasom z veseljem priskočil na pomoč pri veznem tekstu. Velika zahvala gre vsem našim podpornikom, ki ste nas v tako velikem številu pospremili v Dobrovo in nam z bučnim aplavzom izrazili podporo.

Leto 2013 smo začeli v nedeljo, 6. januarja 2013, v cerkvi sv. Danijela v Štanjelu s koncertom božičnih pesmi. V goste smo povabili medžupnijski otroški pevski zbor, ki ga uspešno vodi naša sopranistka Nina Meziniec, ter naše stare znance – Oktet Rožmarin pod vodstvom dirigentke Zulejke Devetak. Vsi trije zbori smo pričarali prelepo božično vzdušje, ki se mu je predala tudi do zadnjega kotička napolnjena štanjelska cerkev. Odziv poslušalcev je bil fantastičen in zagotovo bomo tak večer v bodoče ponovili.

Znano je, da pevke in pevci MePZ Cominum spoštujemo lokalno zgodovino, zato smo se z veseljem odzvali povabilu borčevske in izgnanske organizacije iz Komna, ki je v nedeljo, 3. februarja 2013, organizirala veličastno prireditev v spomin na dogodek, ki so se leta 1944 odvijali v naših krajih. Nastop je bil nekaj posebnega, saj smo nastopili skupaj s Pihalnim orkestrom Komenter z MePZ Gorjansko. Izkazalo se je, da je sodelovanje mogoče izvesti na visoki ravni in da zagotovo ni bilo zadnje.

Tradicionalno pa smo se v soboto, 2. marca 2013, udeležili revije Primorska poje v bližnjem Braniku.

Letošnje leto bo za MePZ Cominum tudi praznično. Praznujemo namreč že 15. obletnico našega delovanja. V sklopu praznovanja načrtujemo več dogodkov. Prvi se bo odvil že 20. aprila. To bo samo naš nastop,

ki pa bo tokrat izgledal in izzvenel nekoliko drugače. Si želite spoznati drugi obraz Cominuma? Vas zanima zakulisje naših pevskih vaj in nastopov? Odgovor na vsa ta vprašanja boste dobili na aprilskem koncertu. Pridite, ne bo vam žal. Naj omenim, da bo imel večer dobrodelno noto, saj bomo zbirali prostovoljne prispevke kar za nas. V letošnjem jubilejnem letu načrtujemo prenovo naše dotrajane pevske garderobe, zato bo vsak cent več kot dobrodošel. Prijatelji, že vnaprej iskrena hvala.

Osrednji koncert ob 15-letnici delovanja načrtujemo ob koncu leta. O vsem boste pravočasno obveščeni.

Na tem mestu bi se rad zahvalil naši zborovodkinji, prof. Ingrid Tavčar, ki že 15 let neutrudno in energično vodi naš zbor, njeni desni roki, mladi korepetitorki Kristini Cotič, upravnemu odboru našega društva za usklajeno delovanje ter seveda vsem pevkam in pevcem. Velika zahvala Občini Komen in njenemu županu, ki nas vsa ta leta podpira na tak ali drugačen način, ter seveda hvala vsem podpornikom na Komenskem. Hvala vam!

Besedilo: Uroš Simčič

Foto: Ivana Žigon, Klemen Žigon

Otroci v Komnu pozdravili pusta

Na pustno nedeljo, 10. februarja 2013, je Vaška skupnost Komen v sodelovanju z Medobčinskim društvom prijateljev mladine Sežana v krajevni dvorani organizirala pustno rajanje za otroke. Prireditve se je udeležilo veliko število malih in velikih šem, ki so jih spremljali pustno razposajeni starši, none in nonoti. Nastopile so baletke skupine Nasmeh, prostovoljci DPM Sežana, s svo-

jim nastopom pa nas je razveselila tudi vesela animatorka Maja Kokalj iz Novega mesta. Šeme so se predstavile, se pomerile v plesnih igrah in ustvarjalnih delavnicah. Za nagrado jih je Vaška skupnost Komen pogostila s krofi in pijačo. Škoda, da pride pust le enkrat na leto.

30 let Društva Sožitje Sežana

V marcu leta 1982 je bilo s širšo družbeno podporo takratne Občine Sežana ter pod okriljem Zveze društev za pomoč duševno prizadetim Ljubljana ustanovljeno Društvo za pomoč duševno prizadetim Občine Sežana. V letu 2003 se je društvo preimenovalo v Sožitje – društvo za pomoč osebam z motnjami v duševno razvoju Sežana.

V društvu je vključenih 164 članov iz štirih občin, in sicer iz Občine Sežana, Občine Divača, Občine Komen in Občine Hrpelje - Kozina. Le-te z donacijami pomagajo pri delovanju, glavni vir financiranja pa so donacije iz Zveze društev Slovenije.

Društvo organizira in izvaja družabne in strokovne dogodke, kot so: predavanja, srečanja, izleti, pikniki, letovanja, seminarji, pohodi itd. O njihovih aktivnostih je širša javnost seznanjena s pomočjo člankov, ki so objavljeni v glasilu Zveze društev Sožitje Naš zbornik, v občinskih glasilih in v časopisu Primorske novice. Ponosni so na nastope svojega pevskega zbora Kraški slavček na glasbenih revijah. V letošnjem letu so, poleg tradicionalnih izletov, s prostovoljci Šolskega centra Srečka Kosovela Sežana in v sodelovanju z mladinskim centrom Podlaga organizirali izlet v Piran.

Tako je na kratko na slovesnosti s kulturnim programom, v katerem so sodelovali harmonikar Niko Kustič, pevski zbor društva, varovanci društva, ki so zaigrali igrico z naslovom Pouk pred

družinam. Priznanja so prejeli: Zmaga Jazbec, z 86 leti najstarejša članica društva, Martina Kristan, Majda Kante, Jelka Orel, Natalija Terčon, Elda Ostrouška, Stanko Henigman in Leopold Merlak. Za sodelovanje in uspešno delo pri pomoči osebam z motnjami v duševnem razvoju so priznanja prejeli: Silvana Škabar, Silvan Rojc, Primož Dekleva, Slavko Može, Peter Ban, Stanislav Kristan in Vladimir Čepar.

Družabno srečanje so popestrili člani ansambla Navihani lisjaki. Ob tej priložnosti se zahvaljujejo vsem, ki jim pomagajo pri delovanju društva in izvajanju njihovih programov.

Besedilo: Roman Koprivc
Foto: Darja Verbič

Krajevna organizacija RK Komen pred novimi izzivi

Na komenskem Krasu poznamo RK po nujenju pomoči ljudem v stiski. Tu in tam smo v ta namen zbirali oblačila, najbolj prepoznavni pa smo bili v organizaciji prostovoljne krvodajalske akcije v izvedbi Zavoda RS za transfuzijsko medicino iz Ljubljane. In v letu 2012 je tudi ta zavod vzela v primež recesija, tako da se je moral odreči krvodajalskim akcijam povsod tam, kjer je manj kot 100 odvzemov. Med te kraje sodi tudi Komen, kar je nas, prostovoljke RK prizadelo, saj sta bili dve akciji letno v našem kraju tudi posebne priložnosti za druženje nas samih, pa tudi srečanje z njimi, ki so darovalci krvi. Sami smo se odrekli ob decembrskih praznikih tudi obiskom starejših občanov. Ker tako izgubljamostike z ljudmi v času, ko človek še kako potrebuje človeka, smo 11. januarja 2013 sprejeli v KO RK Komen delovni načrt, ki vam ga predstavljamo in pričakujemo vašo pomoč.

1. Spomladi načrtujemo dobrodelno prireditev, saj smo jo poimenovali »Nasmehnilimo se pomladi« z domačimi humoristi.
2. V petek, 22. 3. 2013, se bomo prostovoljci RK Komen vključili v aktivnosti osnovnošolcev, ki načrtujejo prireditev za materinski dan z obdaritvijo starejših občanov – ta drobna pozornost bo nosila v sebi tudi voščilo za dan žena.
3. V soboto, 6. 4. 2013, bomo skupaj z osnovnošolci izvedli akcijo »Drobtinica«. V šoli bomo zamesili in spekli žemljice iz ajdove in pirine moke; prodajali jih bomo na stojnici ter s tem okrepili šolski sklad za pomoč socialno ogroženim učencem.
4. V tednu RK, od 8. do 15. maja, vas skupaj s taborniki iz naše občine prijazno vabimo na akcijo zbiranja papirja za nakup taborniške opreme. Zabojsnik za odlaganje papirja bodo taborniki postavili na običajno mesto – ob strani Kulturnega doma

v Komnu, od koder nas stopnice vabijo v našo knjižnico.

5. Če bo priložnost, se bomo ob praznovanju občinskega praznika v Komnu skupaj s taborniki predstavili na posebni stojnici z demonstracijo učnega defibrilatorja.
 6. S šolskim decembrskim bazarjem vabimo na komenski plac ali vsaj v dvorano. Sodelovali bomo skupaj z drenovkami in s taborniki. Ponujamo dve stojnici: »Izdelali smo za vas«; »Jaz ne rabim, morda potrebuješ ti«.
 7. V decembru bomo, kot več let do sedaj, prostovoljke RK obiskale občane v starosti 80 let in več, da jim sežemo v roke z željo: »Srečno!« Ko si sam in še star po vrhu, je že topla beseda darilo, darilo srca.
 8. In zadnja naloga, ki je pognala na sestanku prostovoljk in jo bomo tudi prvo izvedli, je »Osnovni tečaj prve pomoči« v organizaciji Območnega združenja RK Sežana. Tečaj bo v Komnu, tako nam je obljubila sekretarka OZ RKS Sežana, gospa Dora Sedmak. Na tečaj vabimo vse prostovoljke RK in vse tiste, ki vas to področje zanima.
- Novica, ki smo je v RK veseli, je, da praznujemo letos v Sloveniji 60-letnico prostovoljnega krvodajalstva. V ta namen bo letos slovesnost v Zagorju ob Savi, in sicer v soboto, 9. marca 2013, saj je prav tam prostovoljno krvodajalstvo tudi pognalo. Naj še dolgo živi, kajti to je privilegij socialne države. Borimo se zanjo!

Besedilo: Ana Godnik

»Wčegrajski« snežko

Na pustni torek, 12. 2. 2013, smo se tudi Volčjegrajci prebudili v zasneženo jutro. Ta nadloga, kot večkrat rečemo snegu, je združila vaščane ter v našo vasico prinesla veselje in smeh. Petra Kosmina in Damjan Pirec sta bila glavna pobudnika gradnje »wčegrajskega« snežka in oba sta skrbela, da je vse teklo tako, kot je treba. Na pomoč so jima hitro priskočili številni sovaščani, ki so pridno zagrabil lopate. Po svojih močeh so pomagali tudi otroci, ki so navdušeno zrl v nastajajočega snežaka. Prav tako ni manjkalo občudovalcev, ne samo iz naše, ampak tudi iz drugih vasi. Nasmejani, a skoraj brezzobi močitelj je v višino meril 3 m, njegov spodnji obseg pa je meril kar 9 m. Vabimo vas na prenovljeno spletno stran vasi Volčji Grad: <http://www.volcjigrad.com>.

Besedilo in foto: Suzana Pirec

Nekaj sodelujočih je poziralo ob »wčegrajskem« snežku

Snežka in Snežko v »Ščrbini«

Letošnja zima nas še kar »razveseljuje« s snežnimi pošilkami, ene seveda bolj, ker jim ni treba v šolo, druge manj, ker ne morejo po opravkih, v službo ... Ščrbina ima namreč to srečo, da sta cesti, ki vodita do Komna ali do Lipe, ob sneženju in burji vedno polni zametov in praktično neprehodni do prihoda pluga. In ker se to ne zgodi ravno navsezgodaj zjutraj, večina ljudi ostane kar doma. In začne se akcija. Otroci imajo svojo in hitijo pripravljati progo za sankanje, odrasli pa čistijo dostope do hiš in ceste po vasi. Traktorji, kible, lopate in dobra volja so se združili in delo je preraslo v prijetno druženje, ob katerem sta se na začetku vasi »rodila« gospa Snežka in gospod Snežko.

Besedilo in foto: Marija Umek

Nova zgibanka o Kobjeglavi in Tupelčah

V Društvu Kraški slavček iz Kobjeglave smo se odločili, da tudi naši vasi, Kobjeglava in Tupelče, končno dobita svojo zgibanko, ki bo med nas morda pritegnila še kakšnega obiskovalca več. Društvo se je namreč uspešno prijavilo na razpis Občine Komen in akcija je stekla. Manjša skupina članov društva se je sestala in ideja o zgibanki je počasi dobivala svojo končno podobo. Pod taktirko Mateje Grmek so se zbrali Jožef Abram, ki je že opisal in predstavil življenje v Kobjeglavi in Tupelčah nekoč, ter Edvard Mržek, ki ve veliko povedati o Poti devetih kalov in ki je prav tako veliko pripomogla k prepoznavnosti Kobjeglave in Tupelč. Medse smo povabili še domačinko Mikelo Furlan, ki je s svojim znanjem o oblikovanju zgibanki dala končno podobo. Na začetni strani vas pozdravi Zanjeva k'luna, skozi katero vstopite na zračni posnetek Kobjeglave in Tupelč z označenimi kulturnimi in naravnimi znamenitostmi, ki smo jih hoteli predstaviti. Tako lahko na zemljevidu najdete cerkev sv. Mihaela, dve kapelici ali po domače dva pilja, vaško lipo, Zanjevo in Petróvo domačijo, ne manjkata pa niti štirna na Goricah in spomenik NOB. Na zgibanko smo uvrstili tudi vaški dom, ki so ga leta 1978 postavili domačini s takrat priljubljenimi delovnimi akcijami. Pozabili nismo niti na že omenjeno Pot devetih kalov in na naše gostince.

Zgibanka bo v kratkem prevedena v italijanščino in angleščino, tako da si bodo lahko tudi tuji obiskovalci v sosednjih turistič-

no informacijskih centrih prebrali kaj zanimivega o naših vaseh in jih morda na poti po Krasu tudi obiskali.

Predstavitve nove zgibanke pa je potekala v nedeljo, 3. marca 2013, v kulturnem domu v Kobjeglavi. Ob krajšem kulturnem programu so bili vaščankam in vaščanom Kobjeglave in Tupelč ter ostalim gostom predstavljeni vsebina, namen in želje ob njenem izidu.

Besedilo: Marijana Furlan, Urban Grmek Masič

Foto: Mikela Furlan

Monografija, ki si jo lahko želi vsaka vas

Koliko stvari je, ki se bodo izgubile, če jih ne bomo zapisali! Volčjegrajci pa so na tej poti naredili velik korak! Zbornik Volčji Grad ni samo estetsko oblikovana, ampak tudi strokovna monografija, ki si jo lahko želi vsaka vas v naši občini. V uvodu lahko preberemo: »Minila so tisočletja, odkar so na Debelo grižo, mogočno prazgodovinsko gradišče, položili zadnji kamen. Stoletja kasneje so v njeni bližini postavili prve temelje kraških domačij, izkopali kale in štirne, zemljišča očistili kamenja in zamejili parcele s suhimi zidi, zgradili pastirske kučke, obzidali vrtače, odpirali kamnolome in se iz dneva v dan borili za ohranitev dragocene prsti pred ostro burjo. Pred stoletjem so po vasi dokončno utihnila kladiva štancarjev. Sledila so desetletja, ko smo zanemarjali, celo uničevali zapuščino prednikov, pri tem pa pozabljali stare družinske in vaške običaje. Pa vendarle je preostala dediščina dovolj močno zapisana v vsakem, ki prebiva tukaj in ki ljubi Kras, in v zadnjih letih gre njeno ohranjanje še na boljše. Številna društva, iniciative posameznikov in tudi občine so pripomogle k večjemu posluhu za izročeno nam dediščino.« Začeli smo se torej zavedati, kako pomembno je, da vemo, od kod izhajamo. Navdušenje nad knjigo in samim bogastvom Volčjega Grada je bilo prisotno tudi ob predstavitvi knjige v naši knjižnici, ki jo je predstavil Boštjan Štolfa, eden od soavtorjev in urednikov. Navdušenje je postalo še večje, ko so obiskovalci, ki so želeli kupiti knjigo, le-to dobili kar zastonj. Knjiga je namreč izšla v okviru projekta

Občine Komen Predstavitev vasi Volčji Grad in železnodobnega gradišča Debela griža, ki je preko LAS Zgornje Vipavske doline in Komenskega Krasa sofinanciran s sredstvi 4. osi Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2007–2013.

Besedilo: Marija Umek
Foto: arhiv komenske knjižnice

Franco Giraldi na obisku v Komnu

Februar se je v komenski knjižnici zaključil z izjemnim večerom. Na obisk – nazaj v domovino – je prišel Franco Giraldi, priznani italijanski režiser, ki se je rodil v tridesetih letih prejšnjega stoletja v Komnu. Mama je bila Slovenka iz Barkovelj, oče Italijan, po rodu iz Istre, v Komnu in Štanjelu pa sta delala kot učitelja. Obisk Franca Giraldirja je zaokrožil niz filmskih večerov, ki jih je knjižnica priredila ob prazniku slovenske kulture v sodelovanju z goriškim Kinoateljejem in s podporo Občine Komen. Najprej sta bila na ogled dva znana Giraldirjeva filma: Šolsko leto, po povesti tržaškega pisatelja Giannija Stuparicha, in Meja, film, ki prikazuje razdvojenost ljudi ob meji za časa prve svetovne vojne in v dobi fašizma. Komenci so tako najprej spoznali Giraldirjevo delo, potem pa se še srečali s samim režiserjem. Med sproščenim kle-

Gospa Vanda Rebula ter gospod Milko Švagelj sta obujala spomine na družino Giraldi

petom, ki ga je vodila Martina Kafol, je Giraldi obujal spomine na otroška leta med Štanjelom in Komnom, spregovoril, kako sam kot „obmejni režiser“ – tako ga je označila kritika – doživlja svojo identiteto, veliko pa je povedal tudi o svojem režiserskem delu. Med občinstvom so bile nekatere osebe, ki so se Franca spominjale še iz otroštva, tako da se je srečanje razvilo v prisrčen in ganljiv pogovor med starimi znanci, zaključilo pa se je z željo, da bi do takih filmskih večerov še prišlo in da bi se v kratkem prikazal še kakšen Giraldirjev film.

Besedilo: Marija Umek
Foto: Ruben Vuaran, Kinoatelj

Franco Giraldi v pogovoru z Martino Kafol

Knjižni nahrbtnik polni knjižnične prostore

Ko smo leta 2005 pričeli s potopisnimi predavanji, si nisem predstavljala, da bodo sprožila tolikšno zanimanje. Vsako leto pripravimo deset srečanj z gosti, ki nas s fotografijami in posnetki popeljejo na najrazličnejše konce sveta. Ko vprašaš ljudi, zakaj tako radi hodijo na predavanja, je seveda odgovorov več: zaradi gosta, zanimanja za državo, nezmožnosti potovanja, izobraževanja, druženja in še bi lahko naštevala. Verjetno so se vsi ti razlogi združili na zadnjih treh srečanjih, saj je bil obisk res izjemen – vsakokrat preko 50 ljudi. In če se sprašujete, kje smo sedeli? Nismo vsi sedeli, ker enostavno ni bilo dovolj prostora. Obiskali so nas Andreja Rustja, ki je predstavila lepe in manj lepe, če ne že kar grozne, strani Kambodže, Marko Mohorčič, ki je s prijateljem prekolesaril Zimbabve, in Mateja Mažgan, ki nas je popeljala v pisani Peru. V letošnji sezoni bomo obiskali še bisere Bližnjega

Kambodža z Andrejo Rustja

Marko Mohorčič in Zimbabve

vzhoda, Litvo, Latvijo in Estonijo ter Burmo. Lepo pa nam bo tudi na zaključnem izletu po Sloveniji.

Mateja Mažgan nas je popeljala v Peru

Besedilo: Marija Umek
Foto: arhiv komenske knjižnice

Neskončni Leonardo v sežanski knjižnici

Kosovelova knjižnica Sežana je svojo knjižno zbirko s pomočjo darovalke Jelke (Jelene) Lapajne obogatila z eno najpomembnejših knjig, ki so bile izdane v preteklem desetletju v Sloveniji, s knjigo Neskončni Leonardo.

Omenjena mojstrovina o genialnem umetniku in izumitelju Leonardu da Vinciju bo krasila naše police skupaj s slovenskim prevodom Slave vojvodine Kranjske, ki smo ga s pomočjo donatorjev pridobili v preteklih letih.

Gospa Jelka Lapajne je, ob posredovanju gospe Dragice Sosič, podarila omenjeno knjigo naši knjižnici v spomin na obdobje, ki ga je kot učiteljica preživela v Vrhovljah in na Repentabru leta 1948. Ob tem je z veseljem sprejela našo obljubo, da bomo s knjigo skrbno ravnali in jo ponudili našim bralcem in someščanom.

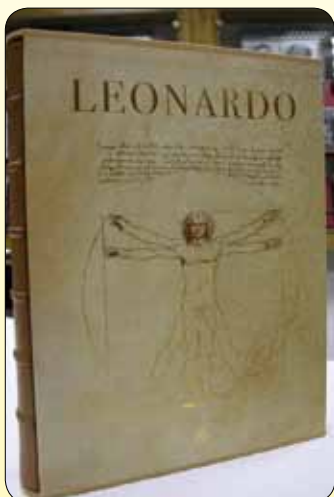
Knjiga Neskončni Leonardo, ki jo je v slovenskem prevodu leta 2011 založila Mladinska knjiga, je bila natisnjena v 500 oštevilčenih izvodih v Sloveni-

ji in v 5.000 izvodih po vsem svetu. Gre za najcelovitejšo predstavitev Leonarda da Vincija, ki vključuje tudi veliko kakovostnih reprodukcij njegovih umetniških del, skic in študij.

Avtor besedila je Alessandro Vezzosi; sodeloval je z Agnese Sabato. Uvod k izvirniku je napisal Carlo Pedretti, medtem ko je slovenski izdaji dodan še uvod Braneta Koviča. Besedilo je prevedla Irena Trenc Frelih. Prevodi verzov iz Božanske komedije so delo prevajalca Andreja Capudra.

Knjiga šteje 415 strani, je ročno vezana v vrhunsko obdelano usnje in jo zaradi njene visoke cene (3.300 evrov) sami žal nismo zmogli kupiti. In še zanimiv podatek: v Sloveniji ima to knjigo le dvanajst knjižnic, z letošnjim letom pa se lahko z Neskončnim Leonardom pohvalimo tudi mi.

Besedilo: Bojan Kavčič
Foto: arhiv Kosovelove knjižnice Sežana

Tretja Magajnova bralna značka

V okviru projekta Zaznamovan sem – berem več že tretje leto poteka Magajnova bralna značka. Značka je poimenovana po književniku in psihiatru dr. Bogomirju Magajni, ki se je v svoji poklicni praksi srečeval s posamezniki s težavami v duševnem in telesnem razvoju. Bralno značko organizira Kosovelova knjižnica Sežana, v njej pa sodelujejo varovanci sežanske in divaške enote Varstveno delovnega centra Koper kot tudi dutovskega Socialno varstvenega zavoda. Magajново bralno značko vodita strokovni sodelavki knjižnice Tanja Bratina Grmek in Maja Živec. Omenjena bralna značka se je pričela ob obletnici Magajnovskega rojstva (Magajna je bil rojen 3. januarja 1904 v Gornjih Vremah) in se bo zaključila ob letošnji 50-letnici njegove smrti, to bo 27. marca. Glavni cilj projekta je razvijanje bralne pismenosti pri osebah s posebnimi potrebami. Vse do konca marca bodo imeli šest srečanj, na katerih bodo prebirali in pripovedovali o mladinskih knjigah v štirih sklopih (Iz

zgodovinske zakladnice, Kulturno v knjižnici, Ljubezen je bolezen ter Takšne in drugačne ženske). Uvodno srečanje je bilo posvečeno zgodbi z naslovom Racko – zdravnik iz Magajnovskega dela Racko in Lija. Z velikim veseljem so po prebrani zgodbi sodelovali tudi v kvizu, kjer so pokazali visoko raven svojega znanja. Zaključna prireditev bo 21. marca, ko bodo v goste povabili priznanega literata in obenem razdelili pohvale in knjižne nagrade. Sežansko knjižnico je s projektom Magajnova bralna značka Bralno društvo Slovenije izbralo, da ob letošnjem svetovnem dnevu pismenosti predstavi omenjeno bralno značko na posvetovanju, ki bo 9. septembra v Ljubljani. Ob tej priložnosti bo izšel tudi zbornik.

Besedilo in foto: Olga Knez

Zaključek akcije Primorci beremo z dr. Alojzom Ihanom

V sežanski Kosovelovi knjižnici je 3. december dan, ko praznujemo obletnico rojstva našega največjega slovenskega pesnika, dr. Franceta Prešerna. Po njem je na Ta veseli dan kulture potekala že tradicionalna prireditev – zaključek akcije Primorci beremo. Tokrat so v goste povabili pesnika, pisatelja in esejista, dr. Alojza Ihana. Udeleženci akcije so prebirali njegovo knjigo Hvalnica rešnjemu telesu, ki jo je avtor izročil kot darilo vsem, ki so uspešno zaključili največji projekt spodbujanja bralne kulture za odrasle na Slovenskem. Z gostom se je pogovarjala slovenistka in bibliotekarka Tanja Bratina Grmek. Ob tej priložnosti so odprli razstavo fotografij o vremenskih pojavih Marka Korošca. V pogovoru s pesnikom so se številni bralci, ki so tudi tokrat napolnili čitalnico sežanske osrednje knjižnice, spomnili njegovega zadnjega obiska v Sežani leta 1996, ko je predstavil svojo pesniško zbirko Južno dekle.

Dr. Ihan je že pri 25-ih letih prejel nagrado Prešernovega sklada za knjigo Srebrnik (1986), leta 1996 pa še Jenkovo nagrado za pesniško zbirko Južno dekle. O nagradah je avtor dejal, da so le-te pomembne za mladega človeka, ki rabi potrditev in spodbudo. Skupaj z Meto Kušar, ki je dobitnica letošnje Rožančeve nagrade,

Milanom Deklevo, Jožetom Muhovičem in Vinkom Ošlakom je bil s Hvalnico rešnjemu telesu eden od nominirancev za Rožančevo nagrado za najboljše esejistično delo. Od oktobra lani je glavni in odgovorni urednik zdravniške revije Isis, ki izhaja pod okriljem Zdravniške zbornice Slovenije. Njegova bibliografija po

podatkih Cobiss-a obsega več kot 650 enot, od tega 60 člankov v mednarodnih znanstvenih revijah. Poleg strokovnega, pedagoškega in znanstveno-raziskovalnega dela v medicini se ukvarja tudi s književnostjo. Bil je urednik revij Problemi, Literatura in Sodobnost ter knjižne zbirke Alpeh.

Njegovo literarno delo obsega 6 pesniških zbirk. Prva pesniška zbirka Srebrnik je bila s 500 izvodi takoj razprodana; sledile so še Igralci pokra, Pesmi, Ritem, Južno dekle in Salsa. Objavil je dva romana: Hiša ter delo Romanje za dva in psa. V zadnjem času je zajadral v esejistične vode. Napisal je esej Platon pri zobozdravniku ter Deset božjih zapovedi, lani pa Hvalnico rešnjemu telesu. Čisto sveži in še kako brani so njegovi Državlanski eseji. Je tudi avtor branih in v več jezikov prevedenih knjig Imunski sistem in odpornost ter Do odpornosti z glavo.

Ob zaključku razgovora je gost podelil najzaslužnejšim bralcem akcije Primorci beremo svojo knjigo Hvalnica rešnjemu telesu, ki je po branosti na Krasu in v Brkinih zasedla odlično 6. mesto. Sicer pa se je akcija Primorci beremo pričela 23. aprila – na svetovni dan knjige in je potekala do 10. novembra. Že šesto leto zapo-

red je tako deset primorskih knjižnic uspešno zaključilo branje in razširilo krog bralcev slovenskega leposlovja. V teh šestih letih se je v projekt vključilo 4.436 bralcev, ki je skupaj prebralo 31.230 knjig slovenskih avtorjev. Tako so bralci izbirali med 329 naslovi slovenske poezije in proze, od tega 277 naslovov proznih del in 52 naslovov pesniških zbirk. Letos se je v akcijo vključilo 962 bralcev, ki je skupaj prebralo 7.840 knjig. Na Krasu in Brkinih je akcijo uspešno zaključilo 87 bralcev, od tega 38 v sežanski knjižnici, 22 v Komnu, 14 na Kozini in 13 v Divači. Absolutna zmagovalka letošnje akcije je bila lokalno obarvana mladinska knjiga Nebo v očeh lipicanca avtorice Dese Muck, drugo mesto pa je zasedel Sivčev roman Dopust s taščo. Med najboljšimi bralci so bili: Martina Družina, Dušan Kukanja in Ludvika Foški. Prireditelj je s saksofonom popestril Tomaž Nedoh, medtem ko so v spodnjih prostorih knjižnice odprli razstavo slik člana Slovenskega meteorološkega društva in domačega fotografa Marka Korošca, ki je ekstremne vremenske pojave zbral tudi za letošnji koledar.

Besedilo in foto: Olga Knez

Škrobkove mravlje velikanke, Zverjasec in Božične vile

Še ne poznate Škrobka? To je mali škratek, ki pa ni čisto navaden škratek. Ima zelo zanimiv konjiček: zelo rad kuha. In tudi mi smo kuhali z njim. Spoznali smo ga v knjižnici, ko nam je povedal,

Škrobek in mravlje velikanke

Dramatizacija Zverjasca

kako je sploh postal kuhar in kaj vse počne v življenju. Potem pa smo skupaj z Martino in Alino iz založbe ZTT, ki je izdala njegovo zadnjo knjigo *Jem zdravo – živim zdravo*, pripravili zelo okusne

mravlje velikanke. Res so velike, tudi do 15 cm, seveda odvisno od tega, koliko mase iz lešnikov in čokolade zmešamo. Skratka, velike so, so pa tudi zelo dobre, pa še zabavno jih je pripraviti – pravo pravcato packanje!

Če je Škrobek čudno bitje, kakšen je potem šele Zverjasec?! Otroci vedo, da to ni merjasec ali čisto navadna zver. To je pravljíčno

Božične vile

bitje, ki je mali miški pomagalo, da je pregnala vse svoje naravne sovražnike. In veste kaj? Starši otrok iz dutovskega vrtca so nam dokazali, da zver, ki ima na hrbtu strupene bodice pa bradavico na nosu in ki najraje je sovji sladoled, res obstaja!

Za praznično vzdušje po novem letu pa sta poskrbeli knjižničarki Maja in Marija iz Sežane, ki sta ob pomoči malih baletk sežanskega baletnega društva pomagali ubogemu snežaku, da je ponovno dobil svojo »standardno« po-dobo.

Besedilo: Marija Umek

Foto: arhiv komenske knjižnice

Zverjasec

Dan v knjižnici zaključili z otvoritvijo fotografske razstave Igorja Maherja

V začetku decembra smo v komenski knjižnici ponovili dramati-zacijo z naslovom Dan v knjižnici, ki je nastala poleti ob prazno-vanju 40. obletnice Knjižnice Komen. Na hudomušen način smo prikazali, kaj se dogaja v naši knjižnici, in kot veste, dogaja se veliko! Tokrat je bila dramatizacija uvod v otvoritev fotografske razstave Igorja Maherja, ki je bila na ogled vse do polovice ja-nuarja. Gospod Marjan Maher, Igorjev oče, je spregovoril o sinu, njegovi življenjski poti, delu in uspehih, o ljubezni do Krasa in do njegovega življenjskega projekta o kalih. O natančnem in obse-žnem delu Igorja Maherja priča bogata zbirka zapiskov, fotogra-fij, diapozitivov, člankov in drugih dokumentov, ki jo je gospod Marjan Maher uredil na domačiji v Svetem. Igor Maher je bil po izobrazbi biolog, ekolog po prepričanju, sicer pa tudi publicist

Dan v knjižnici

Gospod Marjan Maher med otvoritvijo razstave Knjigolov

in fotograf. Svoja zadnja leta je preživel na Krasu in prav Kras s kraško vasico Pliskovica se mu je najbolj vtisnil v srce. Fotoapar-at in fotografije so ga spremljale že od mladih nog. Ljubil je gore, bil je tehnični urednik Planinskega vestnika, vodil je Foto klub Planinske zveze Slovenije. Bil je tudi odgovorni urednik glasila RD Pliskovica Glas Pliske, med drugim pa je prejel srebrni znak Planinskega društva Ljubljana (1988) in študentsko Prešernovo nagrado (1990). Bil je pobudnik in ustvarjalec projekta »1001 kal – 1001 zgodba o življenju«, začel je ustvarjati mladinski turizem na Krasu, zasnoval je kraško učno pot, t. i. Pliskino pot v Pliskovi-ci. Kot strokovnjak za okoljske probleme in trajnostni razvoj po-deželja je sodeloval v številnih čezmejnih projektih, pisal kole-sarske vodnike, objavljaj strokovne in poljudne članke. Srečanje ob otvoritvi razstave smo popestrili s knjigolovom, na katerem

so obiskovalci v dar dobili razglednico z Maherjevo fotografijo in knjigo osebne knjižne zbirke Igorja Maherja. Poleg tega pa je fotograf oče nekaj fotografij namenil v dobrodelne namene. Tako smo zbrali kar nekaj denarja, ki smo ga po posvetovanju s predstavniki Karitasa in Osnovne šole Komen namenili socialno ogroženi družini naše občine. Ob tej priložnosti, bi se gospodu Marjanu Maherju še enkrat zahvalila za srčno dejanje. Zbrali smo okrog 200 evrov. Hvala!

Besedilo: Marija Umek
Foto: arhiv komenske knjižnice

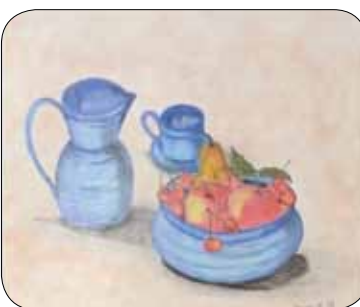

Barve – moje veselje

V knjižnici se že vrsto let srečujejo ljubiteljice likovne umetnosti, ki pod mentorstvom Mojce Senegačnik podajajo svoje ideje, emocije na platno in druge materiale. Letos smo se odločili, da jih predstavimo posamezno. Po razstavi Bože Vodopivec ter Damjane

Čolalič se je s svojimi slikami predstavila Tanja Suban. Tanja je komaj pred dvema letoma odkrila, da ji barve, ki jih vsak dan vidi okoli sebe, vzbujajo občutke neizmernega veselja. Te barve je skupaj s svojimi občutki začela nanašati na papir, se pridružila likovnemu krožku in se ob pomoči mentorice podala v svet umetnosti. Prepletanje veselja in pridobljenega znanja je obrodilo sadove, saj je Tanja ob pogledu na svoja dela srečna, občutek sreče pa preveva tudi obiskovalce razstave.

Besedilo: Marija Umek
Foto: arhiv komenske knjižnice

Telovadimo z možgani

Raziskave in praktične izkušnje kažejo, da je z možgani podobno kot z mišicami: če so le-ti zaposleni, ohranijo moč in okretnost, če jih pa zanemarimo, izgubljajo svoje, v življenju pridobljene sposobnosti. Tako kot potrebuje telo vadbo za mišično kondicijo, potrebujejo možgani stalno miselno kondicijo, da so sposobni reševati miselne napore. Zato jih moramo zaposliti z »miselno telovadbo«. V ta namen smo v sodelovanju s člani društva bolnikov po možganski kapi organizirali delavnico Telovadba za možgane, na kateri smo prisluhnili predavanju dr. Alenke Kafol, ki nam je prikazala tudi nekaj prav zabavnih vaj, kako zaposliti svoje možgane in jih tako ohranjati »v formi«. Z gospodom Severinom Mezincom smo se dogovorili, da pripravimo skripte vaj za njihove člane, da jih bodo redno izvajali na svojih srečanjih.

Besedilo: Marija Umek
Foto: arhiv komenske knjižnice

Akademija besede v komenski knjižnici

Strastne bralce in vse, ki imate radi zgodbe, vabimo na Akademijo besede. Se lepo sliši, a ne?

Srečanja bodo potekala enkrat mesečno. In kaj bomo počeli? Posvetili se bomo določeni temi in potem ... po izbiri: lahko preberete odlomek iz vam najljubše knjige, poveste obnovo knjige, ki vam je bila všeč, z nami delite izkušnjo, razmišljanje, preberete pesem, lahko pa samo sedite in poslušate.

Prvič se bomo srečali v sredo, 13. 3. 2013, ob 19. uri, ko se bomo posvetili ljubezni.

Pridite na literarno druženje!

Sociala v Občini Komen – 3. del¹

Društvo Vezi

Kratek pregled socialne v komenski občini zaključujem s predstavitvijo društva za duševno zdravje Vezi iz Štorij, ki pa je aktivno tudi na našem področju, in sicer z dnevnim centrom v Štanjelu in s stanovanjsko skupnostjo v Gorjanskem in Štanjelu. Občina Komen z društvom sodeluje kot eden izmed financerjev programov.

Društvo Vezi je nastalo s ciljem odpraviti zaznamovanje vseh na rob potisnjenih skupin prebivalstva, še posebej oseb z dolgotrajnimi psihosocialnimi stiskami. V svetu, ki je takšnim skupinam precej nenaklonjen, izvaja dejavnosti s področja duševnega zdravja, ki so dopolnitev oziroma nadgradnja ostalih državnih programov s socialnega področja, in ogroženim osebam na tak način pomaga k lažjemu vključevanju v družbo. Med najbolj vidnimi nalogami društva so ustanavljanje in vodstvo stanovanjskih skupin, dnevnih centrov, organizacija javnih prireditev, ustvarjalnih delavnic, psihosocialna pomoč in izdajanje publikacij. Društvo že od leta 1999 prav v naši občini, v Štanjelu, organizira likovno kolonijo.

Aktivnosti društva zaznamujeta predvsem dva programa: Mreža dnevnih centrov in Mreža stanovanjskih skupin. Oba programa je podrobneje opisala Tina Bratuš, diplomirana socialna delavka, zaposlena v Društvu Vezi.

»Program Mreža stanovanjskih skupin deluje na območjih obalno-kraške in notranjsko-kraške regije. Program je namenjen odraslim osebam, ki imajo dolgotrajne težave v duševnem zdravju in zaradi različnih razlogov in okoliščin ne morejo več bivati v domačem okolju. Posameznikom je v programu nudeno bivanje ter strokovna in laična pomoč in podpora za vsakodnevno, bolj kakovostno življenje. V okviru tega programa deluje več enot: stanovanjska skupina v Gorjanskem, Štanjelu, Postojni, Divači, Podgradu in Ilirski Bistrici.

Program Mreža dnevnih centrov omogoča ljudem s težavami v duševnem zdravju, ki živijo v lastnih gospodinjstvih, varen in stimulativen prostor, kjer se odvijajo različni podprogrami in številne aktivnosti za kreativno preživljanje prostega časa. Program je na voljo tudi vsem zainteresiranim in članom širše skupnosti. Vsebinska posameznega dnevnega centra se sooblikuje v skladu z željami in s potrebami uporabnikov, ki imajo na voljo pestro izbiro prostočasnih, športnih in kulturnih aktivnosti. Poleg tega se uporabniki udeležujejo tudi izletov, športnih iger, tekmovanj,

letovanj in zimskih dogodivščin, ki jih organizira društvo, in aktivnosti, ki se odvijajo v širši skupnosti. V okviru tega programa deluje več dnevnih centrov, in sicer v Štanjelu, Štorjah in Ilirski Bistrici.«

Zelo veliko pozornost posvečajo tudi prostovoljstvu: »Prostovoljci se v program vključujejo na podlagi lastnega interesa. Prostovoljno delo ni nadomestek strokovnemu ali laičnemu delu, ampak ima za društvo dodano vrednost. Vsako aktivnost, ki jo soustvarimo skupaj s prostovoljci in uporabniki, še posebej cenimo. Prostovoljce pred vključitvijo v prostovoljno delo seznanimo z vsebino naših programov in del. Nudimo jim vso potrebno laično in strokovno podporo. Z vsakim prostovoljcem na podlagi Zakona o prostovoljnem delu sklenemo dogovor o prostovoljnem delu, se pogovorimo in skupaj oblikujemo načrt dela, ki temelji na tistih aktivnostih, ki so blizu prostovoljcu in so znotraj naših programov zaželeni in uresničljivi. Gre torej za aktivnosti, ki so prostovoljcem blizu, ki jih želijo opravljati in deliti z našimi uporabniki ter s tem dvigniti raven zadovoljstva uporabnikov in njih samih. Na ta način skupaj z uporabniki, s številnimi prostovoljci in z zaposlenimi uspešno uresničujemo cilje naših programov in poslanstvo naše organizacije. Hvala vsem.«

Gospa Tina Bratuš vse občane, ki bi jih zanimalo kaj več o društvu – prostovoljstvu v društvu, vabi, da si ogledate njihovo spletno stran www.drustvovezi.org ter jih kadarkoli obiščete v enoti v Gorjanskem. Nanje se lahko obrnete tudi preko telefonskih števil bližnjih enot. Za Stanovanjsko skupino Gorjansko pokličite 05 766 43 60, za Stanovanjsko skupino Štanjel 05 769 01 89, za Dnevni center Štanjel pa 05 997 62 19.

Besedilo: Tina Bratuš in Helena Uršič
Zahvala za pomoč pri pripravi prispevka gre
še gospe Katarini Tomažič.
Foto: Valerijo Jurca

¹ V uredniški odbor našega občinskega glasila Burja sem bila izvoljena kot članica, ki naj bi skrbela za poročanje o socialni in zdravstvu na Komenskem. Prispevki s teh dveh področij na uredništvo ravno ne dežujejo, a dejstvo je, da sta tako sociala kot zdravstvo nenehna sopotnika življenja občanov in se mi zato zdi njuna predstavitev v Burji zelo pomembna. Odločila sem se, da bom v naslednjih številkah postopoma predstavila delavce in organizacije s področja socialne v Občini Komen ter na tak način vsem bralcem omogočila, da se bolje seznajajo z njihovo ponudbo in delom.

Eko pranje jeklenih konjičkov kar na domu

Pred dobrim mesecem sem v Novi Gorici iskala avtopralnico, ki bi mi oprala avto s prtljažnikom za smuči. Pa me ni nihče sprejel in bila sem že obupana, da ne morem nikjer oprati svojega avta. Pozimi imamo namreč doma zaradi mraza zunanjo vodo zaprto. In prišlo mi je na uho, da bi lahko prišla avtopralnica kar na dom. In to ne običajna avtopralnica, ampak eko avtopralnica! Več o eko avtopralnici boste izvedeli v intervjuja, ki sem ga opravila z Robertom Pericem iz Preserij pri Komnu. Predstavil mi je svojo napredno dejavnost.

1. Slišala sem za vašo zanimivo poslovno zamisel, za mobilno eko avtopralnico. Lahko poveste kaj več o sami zamisli. Zanima me, zakaj eko in zakaj mobilna? Predvsem zaradi vode, ki postaja iz dneva v dan vedno bolj dragocena dobrina. Nepréstano poslušamo in se pogovarjamo o napakah, ki smo jih še nedolgo nazaj delali pri odlaganju smeti in pri izpustih nevarnih tekočin v naš bivalni prostor, v naše jame itd. Poleg tega prav pri nas črpamo pitno vodo za veliko slovensko področje. Vsemu pa je dodala velik pomen prav lanska suša. Poleg tega se danes srečujemo z nenehnim pomanjkanjem časa. Kolikokrat ste si že zaželeli, da se vam ne bi bilo treba peljati do avtopralnic, ampak da bi te prišle do vas? Zahvaljujoč mobilni enoti za kompletno zunanje in notranje čiščenje vozila Limpomobile, je to sedaj mogoče.

2. Ali je vaša ideja osebna investicija ali ste bili morda deležni pridobitve evropskih sredstev?

Zaenkrat je to osebna investicija. Bi si pa želeli, da bi ljudje spoznali prednosti te dejavnosti, s katero bi lahko povečali zaposlenost v naši občini.

3. Ali vas družina podpira pri vaši zamisli? Kako vam pomagajo? To je družinska dejavnost. Nosilec le-te je žena Magda, za začetek pa bom v glavnem delal jaz. Certifikate o usposobljenosti imamo vsi trije – jaz, žena in sin.

4. Kakšne so za vas prednosti in kakšne slabosti samozaposlitve? Če najprej izpostavim nekaj slabih strani samozaposlitve:

- visoka davčna obremenitev s strani države;
- v posel si vpet cel dan in ne samo tistih osem ur, ko si v službi; imeti moraš zelo dober občutek za razporejanje časa med delom, družino in morebitnimi konjički;
- plačilna nedisciplina v današnji Sloveniji.

Med dobrimi stranmi bi omenil, da:

- si sam svoj šef;
- si bolj motiviran;
- bolje opravljaš svoje delo;
- narediš več dodane vrednosti za družbo in okolje.

5. Ali se ne bojite, da bi zaslužek pri vaši dejavnosti zmanjševala trenutna recesija oziroma zmanjšana kupna moč ljudi?

Seveda, ampak recesija je samo trenutna. Tako kot imamo mi v življenju svoje dobre in slabe čase, tako je tudi z gospodarstvom. Spomnimo se samo časov osamosvajanja Slovenije. Tudi takrat nam je bilo težko. Ker pa je ta projekt šele v povojih in ker ljudje šele začenjajo spoznavati prednosti naše dejavnosti, smo optimistični. Poleg tega tudi podnebne spremembe, ki smo jim priča v našem lokalnem okolju, kažejo na vedno večjo celoletno vodno problematiko. Z našim sistemom lahko prihranimo veliko količino vode, ki se lahko porabi za bolj pomembne namene.

6. Kakšna je vaša vizija za naprej? Boste dejavnost širili, obogatili z dodatno ponudbo?

Če bodo ljudje sprejeli našo idejo, se bomo vsekakor širili. V prihodnosti se bo projekt razširil tudi na ekološko čiščenje stanovanj in drugih zadev.

7. Na koncu še kakšen nasvet za mlade, ki končajo šolanje in so brez vizije, saj na vsakem koraku slišijo, da služb ni?

Najprej bi izpostavil, da bi morali že njihovi starši spremeniti odnos do današnjih časov in spodbujati svojo mladino k bolj aktivnemu sodelovanju pri razvoju novih znanosti, tehnologij in družbe nasploh. S tem bodo z željo po boljšem našli veliko novih možnosti, ki jih kljub recesiji ponuja življenje. Samo čakati, da te bo nekdo zaposlil, se mi zdi zelo zgrešeno.

Zahvaljujem se vam za pogovor in srečno.

Intervjuvala: Mojca Železnik Buda

Foto: osebni arhiv

Ocenjevanje in degustacija brestoviških in medvejskih vin

V soboto, 23. 2. 2013, je v vaški šoli v Brestovici v organizaciji Turističnega društva Brest Brestovica, Društva vinogradnikov in vinarjev Krasa v sodelovanju z Medjo vasjo iz Italije potekalo že 7. tradicionalno ocenjevanje in degustacija tamkajšnjih vin. Vinarji in vinogradniki iz Brestovice in Medje vasi so na ocenjevanje prinesli vzorce svojih kraških vin, med katerimi je bilo zbranih 14 belih in 15 rdečih vzorcev. Vsa vina so bila pred prireditvijo anonimno oštevilčena in pripravljena za vodenjo degustacije in ocenjevanje.

Zbrana vina so pod strokovnim vodstvom gospe Majde Brdnik in gospe Milene Štolfa iz Kmetijsko gozdarskega zavoda Nova Gorica, Kmetijsko svetovalne službe Sežana ocenjevali tudi brestoviški in medvejski vinarji in vinogradniki, ki so vzorce vin tudi prispevali. Članom komisije sta svetovalki KSS razložili, kako se vino ocenjuje po barvi, čistosti, vonju in predvsem po okusu ter harmoniji, opozorili pa sta tudi na napake in bolezni vina. Pohvala gre vsem zbranim vinarjem in vinogradnikom, saj so vina z minimalnimi medsebojnimi odstopanji ocenili kot kakovostna. Po večini so bila vina kljub lanskoletni izredni suši sadna s prijetno vinsko cvetico ter ekstraktna in harmonična, brez večjih napak in bolezni.

Takšne degustacije in ocenjevanja vin so namenjena predvsem dvigu kakovosti vin in izobraževanju vinarjev in vinogradnikov ter boljši predstavitvi vin na trgu. Vsak vinar se je po ocenjevanju vin posvetoval s strokovno službo o svojem vinu in nadaljnjem kletarjenju.

Po zaključenem ocenjevanju je komisija razglasila rezultate ter podelila priznanja. Prvo mesto za belo vino je pripadlo Vinarstvu Rebula, drugo mesto je prejel Miran Krapež, tretje pa Pavlo Pernarčič (ITA). Med rdečimi vini je prvo mesto osvojilo Vinarstvo Rebula, drugo mesto je pripadlo Ivanu Filipčiču, tretje mesto pa je presenetljivo pripadlo pustnemu odboru za pustno vino. Priznanje so tako prejeli organizatorji pustovanja v Brestovici.

Po zaključku podelitve je sledila zahvala gospe Majdi Brdnik in gospe Mileni Štolfa za odlično vodenje degustacije in ocenjevanje izbranih vin.

Zbrani člani pa so se ob zvokih harmonike organista iz zamejstva, gospoda Hermana, ob kozarčku vina, obloženi mizi ter kljub snežnim razmeram veselili kar dolgo v noč.

Besedilo: Martina Rebula

Med primorskimi vinogradniki vse več zanimanja za biodinamično pridelavo grozdja

Predzadnji petek v februarju so na kmetiji Pri Kamnarjevih v Volčjem Gradu pripravili predavanje dr. Matjaža Turinka o biodinamični pridelavi s poudarkom na vinogradništvu. Predavanja so se udeležili tudi nekateri člani Društva Ajda Goriška. Namen tega srečanja in predavanja je bil ustreči želji primorskih vinogradnikov, da bi se seznanili z verodostojnimi informacijami o biodinamičnem načinu pridelave v vinogradništvu.

V nagovoru pred predavanjem je gostitelj Sergio Stancich, gospodar Kamnarjeve domačije in tudi član Društva Ajda Goriška, prisotnim vinogradnikom z območij Krasa, Vipavske doline, Brd in Obale predstavil dejavnost svoje kmetije, ki ji je priznan biodinamični certifikat Demeter za kmetijstvo in pridelavo ter pridelavo grozdja. Poudaril je, da biodinamična pridelava ne pomeni

samo prizadevanja za pridobitev Demeter certifikata, čeprav je tudi certificiranje pomembno, ampak lahko biodinamiko označimo kot način življenja. Vsekakor pa po njegovem prepričanju k biodinamični pridelavi obvezno sodi tudi etično trgovanje, pošten in pozitiven odnos do odjemalcev oziroma kupcev pridelkov. Kdor se odloči za biodinamično pridelavo, se mora zavedati, da ga čakajo tudi take preizkušnje, ki jih pri konvencionalnem ali ekološkem pridelovanju ni; potrebnega je veliko učenja iz izkušenj in stalnega opazovanja rastlin ter nasadov pa tudi tehne in pravočasne lastne presoje. Udeleženci predavanja, med katerimi so bili vinogradniki, ki grozdje pridelujejo po ekološki metodi, pa tudi taki, ki so šele na prehodu na tovrsten način obdelave, in še tako imenovani konvencionalni vinogradniki, so od

Zmaga Petriča, vinarja s Planine, slišali nekaj poučnih primerov iz njegove vinogradniške prakse ob prehodu na biodinamično pridelavo oziroma t. i. kontrolo Demeter.

Dr. Matjaž Turinek pa je v dobro uro trajajoče predavanje strnil veliko poglobljenih spoznanj, do katerih prihaja pri svojem delu na domači kmetiji in jih nato povezuje z znanjem, ki ga pridobiva doma in po svetu. Je prvi doktor znanosti v naši državi, ki je v doktorski nalogi obdelal področje biodinamične kmetijske pridelave. Prav to, da ni le »kabinetni« raziskovalec, ampak je, kot pravi, že od mladih nog s srcem in z dušo kmet, daje njegovemu delu še posebno vrednost in verodostojnost. To smo vsi prisotni začutili tudi na predavanju in zato so vprašanja predavatelju kar deževala. Zelo zanimiva in za ta čas pomenljiva so bila njegova opozorila in napotki, naj razmislimo o samozadostnosti kmetij, o tem, da s čim manj energije opravimo čim več opravil oziroma da opravila čim bolj racionaliziramo v skladu z upoštevanjem za-

konitosti, ki vplivajo na rast rastlin in na ostalo življenje na Zemlji. Seveda je vse to podkrepil z znanstvenimi podatki, ki pa jim je dodajal primere praktičnih rešitev, tudi takih na primer s področja kmetijskih obdelovalnih strojev in naprav. Zelo pomenljiva je bila njegova večkratna opomba: **»To je naš vsakodnevni izziv.«** Mislim, da si ne bi mogli izbrati boljšega predavanja za tiste, ki se za biodinamiko šele navdušujejo, pa tudi za take, ki o njej že nekaj vedo ali po tej metodi že delajo.

Piko na i je na koncu srečanja postavil gostitelj Sergio Stancich, ki je prisotne vinogradnike spomnil na to, da se lahko z združenimi močmi in s tehtnim premislekom veliko naredi. Prosto po dr. Turinku pristavimo, da naj bo to izziv za morebitno prihodnje sodelovanje.

Besedilo in foto: Breda Medvešček

Samooskrbni vrt v travniku

Z vrtnarjenjem se ukvarja vse več ljudi. Vzrok gre delno pripisati ekološki zavesti ljudi, v zadnjem času pa to dejavnost spodbujajo tudi gospodarske razmere, ki ljudi usmerjajo k samooskrbi. Zato želijo nekateri vrt povečati za gredico ali dve, spet drugi začenjajo povsem na novo.

Tisti, ki načrtujete novo vrtno površino, se morate najprej sprijazniti z nekaterimi osnovami vrtnarjenja. Da vam bo delo v veselje, ne načrtujte prevelikega vrta, saj njegova velikost vpliva tudi na količino dela oziroma izrabo prostega časa. Z ustrezno

zasnovanim kolobarjem lahko na zelenjavnem vrtu, velikem okrog 40 m², pridelamo skoraj vso potrebno zelenjavo za štiričlansko družino, z izjemo krompirja za ozimnico. Za ohranitev zdravih okvirov novega ali povečanega vrta vam bo zagotovo v pomoč vrv in nekaj količkov, ki jih zabijte v tla. Očitno je, da že z majhno površino pridelamo zadovoljivo količino pridelkov, ki jih racionalno razporedimo po vsem vrtu. Ko naredimo razpored in vrt razdelimo na gredice, ga več let ne spreminjajmo, saj le-tako pregledno spremljamo potek kolobarjenja.

Prava lega

Pri izbiri prostora za vrt je potrebno posebno pozornost posvetiti izboru pravilnega položaja, ki naj bo čim bolj sončen. Senca zgradb in dreves ni primerna, ker vpliva na zmanjšanje pridelka. Vrtne gredice potrebujejo veliko, še zlasti tiste kulture, ki izvirajo iz južnih krajev. Dobrodošlo je tudi jutranje sonce, zato izberite prostor, kjer bo vrt dobro obsijan. Paziti je treba, da vrta ne snujemo v bližini večjih prometnic. Kaj hitro se lahko zgodi, da se na vrtu pojavi nesnaga, z dežjem pa tudi onesnažena voda. Težave lahko pričakujemo tudi v zimskem času, ko na vrt zaidejo sredstva za preprečevanje zmrzali. Tam, kjer se ponoči in podnevi potikajo psi in mačke, si je treba omisliti tudi ograjo, tako boste zemljo in rastline zaščitili pred štirinožci, ki nadvse radi kopljejo po vrtu.

Klub Gaia

Zemlji dodajmo hranila

Če površina, ki jo nameravate preoblikovati v zelenjavni vrt, pred tem ni bila obdelana, jo morate pognojiti. V tleh, ki so siromašna s hranili, je potrebno redno dodajati organska gnojila. Tako počasi izboljšamo strukturo vrtnih tal, rodovitnost, vezanje vode in hranil. Na lahkih peščenih tleh je to še zlasti pomembno, a tudi težka tla so hvaležna za dodajanje organskih gnojil. Ta je najbolje prekopati in pognojiti v jesenskem času. Tako nam pri razpadanju grud pomaga tudi zimski mraz. Vsekakor je treba izbirati primerno organsko gnojilo. Za obogatitev tal lahko uporabite rastline za zeleno gnojenje. Izbirate med dobro uležanim hlevskim gnojem, kompostom ali sodobnim organskim gnojilom v obliki pelet **plantella organik**, ki ne vsebuje semen plevelov, patogenih organizmov in drugih škodljivcev ter ima bogato sestavo. Pri uporabi komposta ali hlevskega gnoja pazimo, da v vrt ne zanesemo plevelov in škodljivcev, kot so strune, bramorji, in ličink hroščev. Ta skrb je z uporabo omenjenega gnojila odveč, saj je termično obdelano. Sodobno organsko gnojilo v obliki pelet je »prijazno« tudi do uporabnika oziroma njegove hrbtenice, saj ga za 10 m² v normalno založenih vrtnih tleh potrebujemo le 2 kg. Če prisegate na ekološko vrtnarjenje v zelenjavnem vrtu, nikoli ne uporabljate mineralnih gnojil, saj v naravno pridelani zelenjavi ni prostora za ta način gnojenja.

Sredstva za izboljšanje tal

Za obogatitev tal priporočamo izbiro visokokakovostnega 100 % organskega gnojila v peletah **plantella organik**. Ena njegovih najpomembnejših prednosti je nadzorovan vnos hranil. Ta so v zelo bogatih odmerkih, visok pa je tudi delež suhe in organske snovi, zato z manjšo količino pognojimo večjo površino. Ker je **plantella organik** termično obdelan, ne vsebuje ostankov semen in raznih bolezni. V tako gnojenem vrtu skrbimo za preverjeno, kakovostno pripravo tal, pridelek v prihajajočem letu

pa poveča do 30 odstotkov. Za plodovke, krompir, zelje, korenje in sadno drevje pa uporabite **plantella organik K**, z dodanim naravnim virom kalija. Če želite biološko aktivirati neaktivna tla, kjer bodo rasle vaše vrtnine, sadje, trta ali pa kisloljubne rastline, priporočamo uporabo **biogrene**, ki je bogata z mikroorganizmi, primerna pa je tudi za zorenje komposta. V primeru, da so naša tla prekisla (pH pod 6), jim dodamo še sredstvo **plantella kalcivit**, za razrahljanje pa kamninsko moko **plantella biovit**.

Besedilo in foto: strokovnjaki Kluba Gaia

Časopis Burja

Nagradno vprašanje

Katero organsko gnojilo je enostavno za uporabo ter preprečuje rast nadležnemu plevelu? (trije izžrebanci bodo po pošti prejeli praktično nagrado)

Odgovor: _____

Odgovor pošljite na naslov Klub Gaia, Sinja Gorica 2, 1360 Vrhnika, najkasneje do 20. maja 2013. Nagrade pošljemo po pošti. Nagradjenka decembrske številke je Anica Adamič iz Komna. Čestitke.

Si želite še več zanimivih nasvetov za dom in vrt? Postanite član Kluba Gaia in naročnik revije Gaia! Za samo 18,88 EUR letno (cena velja do konca leta 2013) boste lahko izkoristili mnoge ugodnosti kluba: brezplačna svetovanja, izleti, predavanja, delavnice, poleg tega pa boste prejeli še 10 izvodov revije Gaia.

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Pošta in poštna številka: _____

Želim naročiti revijo Gaia: DA NE

Izpolnite prijavnico in jo pošljite na naslov: KLUB GAIA, SINJA GORICA 2, 1360 VRHNIKA. Prijavite se lahko tudi po telefonu 01 7558 160 ali po e-pošti gaia@klubgaia.com.

Kar burja prinese

Krvodajalci jubilanti na sprejemu pri komenskem županu

V letu, ki je za nami, se je tudi v Območno združenje Rdečega križa Sežana naselilo varčevanje, tako da so se odrekli že tradicionalnemu srečanju krvodajalcev jubilantov. So pa organizatorji krvodajalstva in člani območnega odbora OZ RK Sežana začutili v sebi potrebo, da jubilantom, če drugega ne, sežejo v roko in jim rečejo: »Hvala vam za darovano kri in neizmerno srčnost, ki je v vas.« Pa so si omislili sprejeme pri županih vseh štirih kraško-brkinskih občin. V komenski občini je bil ta sprejem prav na svetovni dan

prostovoljstva, ki ga obeležujemo 5. decembra. Štiri jubilate je sprejel župan Danijel Božič, ki je tudi sam krvodajalec in se še kako dobro zaveda, kako dnevno usihajo vrednote, ki so zaznamovale našo socialno državo. »Upam in prepričan sem, da nam tega, kar je zakoreninjeno v nas, nihče ne bo vzel.« Tako nas je bodril, ko je skupaj z nami glasno razmišljal o socialnih stiskah ljudi, o poslanstvu humanitarnih organizacij in še posebej o vrednosti darovane krvi, katere so v nekaterih državah deležni samo bogati. »Morda bi

Burja

bilo prav, da bi se v prihodnje srečali z vsemi krvodajalci iz Občine Komen, ne samo z jubilanti,« nam je dejal in dodal, »postregli bi jim s kulturnim programom, saj v občini premoremo dobre izvajalce in bi srečanju dali še večjo težo.« In smo, ne da bi obvestili župana oziroma organizatorja, OZ RK Sežana, poskrbeli za kanček kulture – grizljaj duhovne hrane. Našega gasilca Pepija smo zvabili med krvodajalce jubilate; nasmejati nas je in dokazal, kaj pomeni imeti veliko, veliko srce in posluh za srčne ljudi. Hvala Pepiju, hvala županu in hvala Dori Sedmak, naši sekretarki RK. Največja hvala pa vam, dragi krvodajalci, pa ne samo jubilantom.

Z nami so bili pri županu:

- Darinka Čotar iz Rubij – 50-kratna darovalka krvi;
- Viljem Uršič iz Gorjanskega – prav tako 50-kraten darovalec krvi;
- Branko Pipan iz Komna – 60-kratni darovalec krvi;
- Nadjia Stantič iz Komna – 70-kratna darovalka krvi.

Karitas v letu 2012

Tudi v Karitas vsako leto »polagamo« račune o svojem delu v preteklem letu. Poročilo pripravimo na ravni Župnijske in posebej Dekanijske Karitas. V letu 2012 smo, 19 rednih in 3 izredni sodelavci, opravili 250 ur prostovoljnega dela. V skladišču oblačil v Gorjanskem smo sprejeli nekaj čez 2000 kg oblačil, razdelili pa smo nekaj čez 1000 oblačil. Trenutno imamo skladišče odprto samo za izdajo. Več otrokom smo razdelili zvezke, ki so jih drugi otroci zbirali v osnovni šoli.

Na ravni Dekanijske Karitas smo opravili okrog 280 ur prostovoljnega dela. Za veliko noč in božič smo s skromnimi darili, ki jih je pripravila naša sodelavka, obiskali stanovalce v Domu upokoencev v Sežani, Društvo Vezi v Gorjanskem in Socialno

Krvodajalec Fabij Zonta iz Štanjela je 60-kratni darovalec krvi, ki se srečanja pri županu upravičeno ni mogel udeležiti. In ker že govorimo o krvodajalstvu, dragi občani, je prav, da izveste, da v Komnu zaenkrat nimamo več krvodajalskih akcij. Preprosto zato ne, ker nismo v zadnjih letih dosegli vsaj 100 odvzemov. In ker je tudi v krvodajalstvo posegla recesija, je država Transfuzijski center obvezala, da se drži normativov varčevanja. Vas, dragi mladi in zdravi občani, pa posebej naprošam, ne varčujte z dejanji. Človek človeku, kri za življenje, kajti takrat, ko kri potrebuješ, šele veš, kako velik je človek krvodajalec. Pridružite se jim vsi tisti v starosti od 18 do 65 let – zdravi seveda.

In zdravja vam želimo!

Besedilo: v imenu prostovoljk RK Komen Ana Godnik

varstveni zavod Dutovlje. S prostovoljnimi prispevki župljanov smo poravnali tudi dve položnici za elektriko. V marketu Tuš v Komnu smo zbrali okrog 30 kg različne hrane in jo razdelili najbolj potrebnim.

V letu 2012 smo iz skladišča hrane v Sežani našim občanom razdelili več kot 200 kg hrane. Prejeli so jo starejši, ki ne dosegajo 300 evrov pokojnine. Brez vaših prispevkov v hrani in denarju vsega tega ne bi zmogli.

Zahvaljujemo se vsem, ki ste pripomogli, da bi bilo življenje nekaterih najbolj revnih boljše in vredno upanja in zaupanja v tiste, ki lahko pomagajo.

Besedilo: Jože Terčon

Ljubiteljska kulturna dejavnost v letu 2012

V preteklem letu smo kljub nekoliko manjšim sredstvom zastavljeni program v celoti izpeljali. Čas recesije je tako postal priložnost za racionalizacijo in nujne spremembe, za katere upamo, da se bodo v prihodnje pokazale kot prednost. V nasprotnem primeru bomo naredili nepopravljivo napako prav na področju, ki je bilo v najtežjih časih zmožno ohraniti kulturno dediščino, skromnost in preprostost življenja in je hkrati zmožno ohraniti nepopisno pomembnost slovenske besede in slovenske identitete v času, ko globalizacija podira vse rekorde. V lanskem letu smo naredili pomembne premike in spremembe v posameznih društvih. Kar nekaj zborov je dobilo nove, mlade člane, ki bodo osvežili in popestrili pevsko dejavnost, ter nove zborovodje, ki bodo s svojimi izkušnjami in idejami na novo »zagnali stara kolesa in bodo voz« peljali dalje. Pomlad je bila in bo tudi letos ovita v barve in melodije otroških in mladinskih pevskih zborov.

Na plesnem področju so se nam pridružile nove skupine, ki jih je morda prav naše dosedanje plesno srečanje spodbudilo k še večji aktivnosti in udeležbi na skladovih srečanjih.

Godbeniki pomlajujejo svoje vrste in nove, manjše zasedbe počasi utirajo svojo pot na domače odre. Revija kraških godb se je otrsela dvomov in težav pri uvajanju sprememb, ki so prav tako posledica skržnih sredstev naših zamejcev in naših društev.

FS so plesale, kot da bi se vse vrtelo in plesalo z njimi. Tiste, ki so za kratek čas počivale, so se zopet zavrtele in v letošnjem letu, ko nas čaka državno srečanje v Kosovelovem domu v Sežani, bodo dobile še večji zagon in veselje za svoje rajanje in ohranjanje folklornega izročila v prihodnosti. Otroške FS so se okrepile z novo skupino in njihov prispevek k ohranjanju starih šeg in navad je neprecenljiv.

Pevci in godci so na naše veselje in njihovo zadovoljstvo naredili korak naprej, saj so bile pohvale strokovne spremljevalke na letošnjem srečanju vzpodbudne in razveseljuječe.

Nagrado za izjemne dosežke na področju zbiranja in ohranjanja slovenskega ljudskega blaga v pesmi in besedi je bila podeljena dr. Mariji Stanonik, ki s svojo preprostostjo, skromnostjo in veličino svoje osebnosti nadaljuje delo dr. Karla Štreklja.

Na področju ljubiteljske gledališke dejavnosti je bilo opaziti precejšen premik v smislu kakovosti in številčnosti otroških gledaliških skupin, kar nas zelo radosti. Odrasle skupine so zelo aktivne in se redno udeležujejo domačega festivala ljubiteljskih gledaliških skupin v Štanjelu in Škocjanu. Mladinsko gledališče v srednjih šolah se razvija in dobiva svojo zvesto publiko. Zaradi svoje kakovosti jih Vizije pričakujejo v svojem objemu že v letošnjem letu.

Likovniki se povezujejo in iščejo skupne poti in možnosti za sodelovanje in predstavitev svojih likovnih stvaritev na svojih skupinskih razstavah.

Literati so svoje literarno poslanstvo izrazili na številnih literarnih srečanjih. Obeležili smo 140-letnico DSP s svojim bralnim večerom v Štrekljevi domačiji. Mladi literati pa so svoje literarne stvaritve predstavili na Urški in Mladi Vilenici, zibelki otroške literature. Številni posamezni kulturni ustvarjalci dodajajo svoj kamenček v ponudbo ljubiteljske kulturne dejavnosti, ki je pomemben dejavnik kulturnega življenja na našem območju.

Širimo ljubiteljsko dejavnost in v svoj objem vabimo vse, ki iščejo pot do nas in si želijo svojo kulturno in kreativno domišljijo

izraziti v sredinah naših kulturnih društev.

Vedno več nas je, močnejši postajamo in na svojih prireditvah opozarjamo na vrednote, ki skozi prostor in čas iščejo in utirajo poti do sočloveka.

Zaploskajmo vsem, ki pojejo, plešejo, igrajo, pišejo in svoj prosti čas namenjajo kreiranju kulturnega življenja v času, ko je sodelovanje med generacijami, med ustvarjalci in obiskovalci, med vsemi ljubiteljskimi kulturnimi dejavnostmi potrebno bolj, kot se morda zdi.

Besedilo: Vladislava Navotnik
JSKD OI Sežana

Priznanja za balinarje Hrasta

Po letih zorenja ideje o skupni podelitvi priznanj športnikom Krasa in Brkinov so se občine Komen, Sežana, Divača in Hrpelje - Kozina pod okriljem Športne zveze Sežana končno uspele dogovoriti in tako so v petek, 15. februarja 2013, nagrade in priznanja dobili športniki in športnice, ki so v preteklih letih uspešno delovali v okviru svojih športnih dejavnosti.

Poleg nagrade za najboljšo športnico, ki je šla v roke kolesarki Teji Gulič, najboljšega športnika Primoža Brezca ter za najboljšo ekipo, ekipo kadetinj roketnega kluba Jadran, so priznanja dobili tudi športniki iz naše občine. Zlato plaketo za uspešno 40-letno delovanje je prejel Balinarski klub Hrast Kobjeglava - Tupelče, ki v svojih vrstah veččin balinanja uči dečke, že več let so aktivne ženske, na novo pa se trudijo ustanoviti žensko ekipo za državno ligo. Seveda je največ moških, ki se uspešno udeležujejo tekmovanj tako v poletni kot zimski ligi, superligaški ekipi pa to leto odlično kaže v najmočnejši slovenski ligi.

Čeprav nista iz Občine Komen, sta prav zaradi igranja v BK Hrast priznanji dobila tudi Marko Švara in Klemen Sosič. Marko je že pred leti posegel po državnih, evropskih in svetovnih naslovih v igri dvojic in štafetnem izbujanju, po premoru pa se je v letošnji sezoni vrnil v prvo ekipo Hrasta in skupaj z Anžetom Petričem osvojil drugo mesto na državnem prvenstvu v štafetnem izbujanju. Klemen Sosič, doma iz Dola pri Vogljah, se je v preteklem letu izkazal z naslovom podprvaka v preciznem izbujanju in si

prav tako prislužil priznanje Športne zveze Sežana.

Nagrade in priznanja so lep dokaz, da BK Hrast dobro dela že vrsto let, vendar tako dolgega delovanja ne bi bilo, če se ne bi vsak posameznik potrudil delati v dobro kluba. In takih posameznikov je v Kobjeglavi in Tupelčah zaenkrat še dovolj.

Besedilo: Marijana Furlan

Športna prireditve v hramu kulture

Na Krasu in v Brkinih so najboljše Bluemarinke, najhitrejša je Teja Gulič, najvišji pa Primož Brezec. Častna listina je pristala v rokah Mihe Jezerška. Prvo podeljevanje priznanj športnikom Krasa in Brkinov, ki ga je povezoval Miha Penko, pa je po mnenju vseh predstavnikov Občin Divača, Sežana, Hrpelje - Kozina ter Komen padlo na plodna tla.

Kosovelov dom se je prelevil v športno prizorišče, kjer so imeli glavno besedo odlični športniki s Krasa in iz Brkinov. Združitev štirih sosednjih občin je očitno prava rešitev, saj so priznanja dobila še večjo težo. Priznanja za športnika Krasa in Brkinov so dobili tudi športniki, športnica in športni klub iz Občine Komen. Marko Švara je priznanje dobil za drugo mesto na državnem balinarskem prvenstvu v štafetnem izbujanju. Marko je večkratni državni prvak v kategorijah dečkov in mladincev, med drugim tudi svetovni mladinski podprvak v igri dvojic in štafetnem izbujanju.

V lanskem letu je s soigralcem Anžetom Petričem osvojil drugo mesto na državnem prvenstvu v štafetnem izbujanju v kategoriji članov. Je eden izmed stebrov igre v Balinarskem klubu Hrast.

Klemen Sosič je priznanje dobil za drugo mesto na državnem prvenstvu v natančnem izbujanju ter za udeležbo v slovenski članski balinarski reprezentanci do 23 let. Klemen je lanskoletni Športnik Občine Sežane ter študent fakultete za šport, je član Balinarskega kluba Hrast iz Kobjeglave, že vrsto let pa nastopa v superligi. V letu 2012 je postal državni podprvak v pozicijskem izbujanju med člani. Še enkrat velja omeniti, da je v letu 2011 na svetovnem prvenstvu v Franciji osvojil bronasto medaljo v kategoriji mlajših članov.

Mateja Terčon je priznanje prejela za uspešno delo z mladimi in za razvoj športnega plesa na Krasu. Mateja je 22-letna plesalka, ki poučuje hip hop že od svojega 17. leta. Po večletnem

uspešnem delu je ustanovila Plesno društvo Be funky in postala njegova predsednica. Hip hop poučuje v več krajih po Krasu, tedensko ima 20 treningov, trenutno pa poučuje 200 plesalcev. V času njenega poučevanja je dosegla kar nekaj vidnih uspehov: 1. mesto na evropskem tekmovanju Hip hop mame ter več odmevnih uvrstitev njenih varovancev tako na državnem kot tudi na evropskem in svetovnem prvenstvu.

Zlato plaketo za več kot 40 let delovanja pa je prejel Balinarski klub Hrast Kobjeglava -Tupelče. Le-ta je bil skozi celotno obdobje pomemben del družbenega življenja na Krasu. Razvoj kluba je s svojimi idejami in akcijami močno prispeval k razvoju Krasa, sam klub pa je vedno imel močno podporo svojih članov. V za-

dnjih letih se je Hrast z rednim nastopanjem v superligi ustalil na samem vrhu slovenskega balinanja, mladi Anže Petrič pa se je z zlatimi črkami zapisal v klubsko zgodovino s številnimi medaljami z evropskih in s svetovnih prvenstev v dresu slovenske reprezentance. Med dobitnike kolajn z največjih tekmovanj sta se vpisala tudi Klemen Sosič in Marko Švara, vodstvo kluba pa se nadeja, da bo po njunih stopinjah krenilo čim več mladih balinarjev. V zadnjem letu je Hrast dosegel tudi odmevne rezultate, in sicer 4. mesto v superligi in 1. mesto na pokalnem državnem prvenstvu.

Foto: Miha Grgič Jelen

Svirél bo odzvanjal v pomladnem aprilu

Kulturno društvo Upol v letošnjem letu vstopa v peto edicijo Mednarodnega tekmovanja in festivala glasbenikov solistov in komornih skupin Svirél poln svežih zamisli. V glasbeno tekmovalni boj se bo v Štanjelu podalo 261 solistov, 32 komornih zasedb in 9 duetov, skupaj torej 370 glasbenikov. Dobra tretjina registriranih tekmovalcev bo v Štanjel pripotovala iz šestnajstih držav Evrope, Združenih držav Amerike, Azije in Avstralije. Celotno tekmovanje bo z umetniškega stališča nadzorovalo deset uglednih članov žirije – mednarodno prepoznavnih glasbenikov in cenjenih pedagogov: violinist Tymur Melnyk (Ukrajina/Avstrija), kontrabasist Zoran Marković (Srbija), kitarist Xhevdet Sahatxhija (Hrvaška), tolkalec Fabian Perez Tedesco (Argentina), trobentač Marco Pierobon (Italija), harfistka Patrizia Tassini in fagotist Paolo Calligaris ter domači violončelist Jaka Stadler, citrar Peter Napret in saksofonist Lev Pupis.

Posebno področje tega široko zastavljenega glasbenega projekta je tudi festival, ki omogoča nastop vsem tistim komornim skupinam, ki se radi komorno udeležujejo, ne glede na starost. Ta pobuda je mamljiva za glasbene šole, ki so se z veseljem odzvale in prijavile različne komorne zasedbe, ki delujejo znotraj šol. Na desetih izbranih večerih med 5. in 16. aprilom se bo v prijetnih zaledjih očarljivih kraških vasic v njihovih sugestivnih cerkvah in kulturnih domovih v Dutovljah, Kazljah, Štanjelu, Gorjanskem, Vrheh, Svetem in Šmarjah predstavilo vsaj trideset komornih zasedb. Del teh tekmuje tudi znotraj komorne

discipline. Na uvodnem koncertu, ki bo v petek, 5. aprila, v Kulturnem domu v Bukovici, bo nastopil Komorni orkester Nova. V vlogah solistov se bosta predstavila violinist, član žirije Tymur Melnyk, in rogist Sebastjan Buda. Poseben dogodek bo solistični večer žirantov, ki bo v petek, 12. aprila, v cerkvi v Štanjelu. Festivalski program bosta obogatila sklepna koncerta z razglasitvijo zmagovalcev in nastopi finalistov. Iz disciplin trobil, pihal, tolkal in komornih skupin bodo najboljše ocenjeni zaigrali v sredo, 10. aprila, v Kulturnem domu Nova Gorica. Gostoval bo tudi Saksofonski orkester Sequoia, ki bo dogajanje povezoval. V Kosovelovem domu v Sežani bo večer v znamenju zmagovalcev discipline godal in brenkal. Prireditve pa bo popestril Brass Band KIP iz Kopra. Omeniti velja dogodka, ki bosta v soboto, 13. aprila: trobilna sekcija Brass Akademije za glasbo v Ljubljani bo nastopila v cerkvi v Svetem, v cerkvi v Šmarjah pa različne komorne zasedbe Glasbenega društva Nova ter sestav Quinta. Festivalne skupine, ki jih sestavljajo mladi nadobudni glasbeniki iz slovenskih glasbenih šol ter glasbenih šol širom po svetu (Italija, Hrvaška, Egipt), pa bodo oblikovale ostale intimne in zanimive glasbene dogodke v pristnem kraškem okolju.

Svirél

Besedilo: Metka Sulič

Obisk sv. Miklavža v Gorjanskem

Prvi iz skupine dobrih moških, ki nas razveseljujejo v mesecu decembru, je sveti Miklavž, ki otroke za pridnost nagraduje, za porednost pa kaznuje.

Tudi letos je razveselil mnogo pridnih otrok in odraslih, saj nas je že osmo leto zapored obiskal v dvorani v Gorjanskem.

Najprej so si obiskovalci ogledali igrico Medvedek Medek hoče obiskati mesec, ki so jo zaigrali in pripravili Miklavževi prijatelji iz Gorjanskega. Preden pa so otroci v pričakovanju priklicali sv. Miklavža, so morali obljubiti, da ne bodo hodili od doma, ne da bi prej povedali staršem.

Potem pa je zares prišel sv. Miklavž v spremstvu angelčkov in parkljev. Otroke je lepo pozdravil, jih povprašal o tem in onem, predvsem pa če so bili pridni (čeprav ima vse to zapisano v debeli knjigi, ki jo ima vedno s seboj). Ko so mu otroci enoglasno pritrdili, jih je začel obdarovati z darovi, za katere so ga prosili v svojih pismih. Tako jih je za njihovo ubogljivost in pridnost nagradil, seveda pa je podelil tudi kakšno »šibo leskavo, da bo po riti treskalo« za tiste neubogljive.

Obdaril je kar 60 otrok, ki so se mu zahvaljevali, in obljubil jim je, da drugo leto spet pride, le naj bodo tako pridni kot doslej.

Ob tej priložnosti se zahvaljujemo sv. Miklavžu in njegovim spremljevalcem, ki so nas obiskali, Vaški skupnosti Gorjansko, RKTŠ društvu Gorjansko in tehničnemu timu za pomoč pri pripravi.

Vsem obiskovalcem se zahvaljujemo za prispevke, ki smo jih na-

menili sestre Andreji Godnič iz Komna, ki dela kot misijonarka v Peruju.

Zahvaljujemo pa se tudi vzgojiteljicam iz komenskega vrtca za povabilo in veselje smo, da smo vam lahko z igrico polepšali decembrsko dopoldne.

Besedilo: Miklavževi prijatelji iz Gorjanskega

Stavbni požar v Gabrovici

V četrtek, 17. januarja 2013, se je v Gabrovici pri Komnu zgodila nesreča. Zagorela je streha in zgornja etaža gospodarskega poslopja družine Švara. Omenjena nesreča je za družino pomenila zelo veliko izgubo. Hitri intervenciji gasilcev PGD Komen in ZGRS Sežana gre zahvala, da se požar ni razširil, saj je ogrožal tudi sosednje stanovanjske objekte. Prav tako je treba pohvaliti hitro posredovanje dežurnega delavca Elektra Primorske.

Vaška skupnost Gabrovica - Coljava je v pomoč družini organizirala dobrodelno akcijo. Da sta dobrodelnost in pomoč poma-

gati sovaščanu v nesreči še kako prisotni med našimi vaščani, govori dejstvo, da je bilo med akcijo pomoči zbranih 1.220,00 evrov za obnovo strehe. Zahvala gre tudi županu Danijelu Božiču in Občini Komen, ki sta družini priskočila na pomoč z materialnimi sredstvi.

Še enkrat hvala vsem in vsakemu posebej, ki ste na kakršen koli način družini Švara pomagali premagati veliko izgubo. In kaj sta zapisala Valerija in Živko Švara v svoji zahvali:

»Izraziti hvaležnost brez besed. Saj tiste popolne hvaležnosti pač ne moremo ujeti v besede. Sploh pa ne v tiste nešteto krat izgovorjene besede, ki so že vse obrabljene in so podobne robovom stopnic, ki vodijo v zgornja nadstropja oblasti in slave. Začutiti torej hvaležnost tako, da prevzame vsakega človeka do zadnjega vlakna. Hvala!«

Besedilo: Boštjan Kavčič

Otvoritev Showrooma Nelizabeta

Pred dobrim mesecem je modna oblikovalka Neli Štrukelj na Vodovodni ulici 9 v Sežani odprla vrata Showrooma Nelizabeta. Obiskovalci so si lahko ogledali torbice in dodatke že uveljavljene blagovne znamke torb in dodatkov I-BAG, vrhunec večera pa je bila seveda modna revija zimske kolekcije in predstavitev nove blagovne znamke oblačil in obutve Nelizabeta, na kateri so se v kreacijah blagovne znamke sprehodile karizmatične, kreativne in samosvoje ženske: modna poznavalka in televizijska voditeljica Lorella Flego, modna oblikovalka Davorka Požgan, arhitektka Lorenka Stropnik, podjetnica in model Alma Kochavi ter Alenka Domjanič.

Priznana modna oblikovalka Neli Štrukelj je dobitnica študentske Prešernove nagrade za multifunkcionalno torbo Smart, ki je bila osnova za nastanek blagovne znamke I-BAG, pod katero nastajajo torbe in torbice, denarnice, drobižnice in modni dodatki. Letos je na Philips Fashion Weeku v Ljubljani premierno predstavila še svojo novo blagovno znamko ženskih oblačil, obutve in modnih dodatkov Nelizabeta, ki stavi na inovativnost, funkcionalnost in raznovrstnost.

Nelizabeta je samosvoja ženska, ki pri izbiri svojih oblačil ne podlega trenutnim modnim smernicam in se zaveda, da je edi-

no, kar je vedno v trendu, sposobnost razmišljati s svojo glavo. Urbana, igriva, mladostna, neodvisna, nepretenciozno zapeljiva, a vendar preprosta. Svoj stil pa začini še z ročno izdelanimi unikatnimi čevlji in torbicami ter s svojeglavim karakterjem in karizmo. Filozofija blagovne znamke I-BAG pa je oblikovati torbe, ki se ne podrejajo modnim smernicam, temveč so kakovostne in aktualne več sezon. Ženske in moške torbe, torbice, denarnice, žepki za telefone, tablice in prenosnike ter drobižnice so polni domiselnih interpretacij, obvezni spremljevalci urbanih nomadov, ki si dan vedno prilagodijo po svoje.

Neli Štrukelj oblikuje kolekcije na osnovi zgodb oziroma konceptov, ki ne zastarajo kot sezonske usmeritve. Vsaka nova zgodba pripelje do raziskovanja in uporabe različnih tehnik in dodelav pri samem oblikovanju, rezultat pa je očiten v raznolikih torbah, z močnim konceptualnim in tehnično dovršenim izrazom.

Vsi izdelki nastajajo v domačem studiu in delavnici po postopkih, ki združujejo izkušnje in ročne spretnosti starih obrtniških mojstrov z uporabo sodobnih tehnologij.

Besedilo: Martina Rebula

Dan Krasa in Brkinov na ljubljanski tržnici

Kraške občine smo lani prvič izvedle Dan Krasa in Brkinov na ljubljanski tržnici. Ker je bil odziv s strani ponudnikov in obiskovalcev pozitiven, smo se odločili, da bomo to dobro prakso nadaljevali tudi letos.

Dan Krasa in Brkinov na ljubljanski tržnici je potekal v soboto, 2. marca 2013. Na dogodku so sodelovale tri kraške občine (Občina Hrpelje - Kozina, Občina Sežana in Občina Komen) z Razvojnim centrom Divača. Koordinator celotnega dogodka je bil TIC Štanjel.

Na stojnicah se je predstavilo trinajst kraških ponudnikov, ki so še dodatno poskrbeli za ponudbo in predstavitev naših krajev. Iz Občine Komen je bila prisotna skoraj polovica (šest) ponudnikov. Predstavila sta se dva vinarja, kmetija – osmica, čebelar in dve gospe, ki izdelujeta izdelke iz sivke. Lahko rečemo, da je bila ponudba velika in da se je naš komenski Kras v prestolnici lepo predstavil. Da nismo ostali neopaženi, je poskrbel harmonika, ki je pričarala še bolj domače vzdušje.

V letošnjem letu je bila to prva skupna turistična predstavitev kraških občin in ponudnikov. Ker se zavedamo, da je predstavitev Krasa pomembna tudi v tujini, se bomo v mesecu aprilu, skupaj z Občino Sežana, Lipico, s Parkom Škocjanske jame in z Območno obrtno-podjetniško zbornico Sežana, udeležili sejma Fraizeit v Celovcu, kjer bomo Kras in njegove dobre ponesli med avstrijske obiskovalce. Načrtujemo še skupne predstavitve na sejmu Abitare v Trstu, prireditvi Kraška ohcet v Repnu in oktobrski Barkovljanki.

Poskrbeli pa bomo tudi za prepoznavnost in izpostavljenost Krasa med strokovno javnostjo –novinarji. Le-te bomo konec marca povabili na Kras in v Brkine ter jih organizirano popeljali po posameznih turističnih točkah v občinah. V Občini Komen jih bomo sprejeli v Kobjeglavi, kjer jih bo Društvo Kraški slavček popeljalo po Poti devetih kalov.

Besedilo: Helena Kosmina, TIC Štanjel

Predavanje Biljane Dušić, zdravnice, ki prakticira ajurvedsko medicino

Bolezen – posledica neravnotežja med duhom in telesom

Čeprav je razumevanje zakonitosti indijske medicine vse prej kot enostavno, Biljana Dušić uspe v poldrugi uri počasi, zbrano in mirno predstaviti njene osnove. Obiskovalci njenega predavanja v Gorjanskem so imeli enkratno priložnost, da se seznajajo z osnovami ajurvede, najstarejšega medicinskega sistema na svetu.

Kljub starosti pa ajurveda ni nič manj aktualna in uporabna za sodobnega človeka, takoj na začetku pove Dušićeva. Sloni na povezanosti telesa in uma. Bolezen razume kot posledico neravnovesja med duševnostjo in telesom. »Bolezen nastane, ker v telesu nastajajo neravnotežja med osnovnimi silami, ki jim pravijo fluidi ali doše,« pojasni Dušićeva. Fluidi so del celotnega sistema. Eden od fluidov (vata) je najbolj intimno povezan s centralnim živčevjem in z našo zavestjo, pri drugem (pita) je ta povezava najmočnejša s simatskim sistemom, pri tretjem (kapha) pa gre za sluz v telesu. Neravnotežja med temi fluidi se sprva kažejo kot skoraj neprepoznave motnje, ki pa jih ajurvedska medicina za razliko od zahodnjaške že dojema kot prvo stopnjo bolezni. »Naslednja stopnja je poglobljeno neravnotežje fluidov. Gre za nespecifične bolečine, ki jih naša civilizacija še vedno ne dojema kot bolezen,« pove o naslednji fazi. Tak primer so recimo bolečine v trebuhu ali pa zgaga. Šele proti koncu razvoja bolezni, kot jo pojmuje stara indijska medicina, naša civilizacija prepozna bolezen.

Pri vsakem človeku prevladuje določen tip fluida oziroma določeno razmerje med njimi, kar se zrcali na telesnih in duševnih značilnostih. Ajurveda se zato posebej ukvarja s prehrano, ki mora biti prilagojena posameznikovim značilnostim. To, kar so staroindijski zdravniki imenovali ognjeni ogenj, bi v zahodnjaško medicino prevedli kot prebavni encim. »Osnovno pravilo je, da ne smemo zaužiti več hrane oziroma take vrste hrane, ki je prebavni ogenj ne bi mogel prebaviti,« pojasni Dušićeva. Hkrati pa

poudarja, da bolezen lahko nastopi tudi, če se človek prehranjuje kar se da zdravo: »Če človek s svojo zavestjo deluje neubrano do sebe in do svojega okolja, potem v telesu nastane neravnovesje ne glede na to, kako zdravo se prehranjuje.«

Sodobnemu človeku po predavateljičinem mnenju manjka predvsem tišine. Ta je za človeka koristna, prav z njeno pomočjo človek stopi v stik s svojo tiho platjo uma, ki ga ohranja pri življenju. »V tej tišini se običajno rojeva stik z delom sebe, ki je ključen za razvoj inteligence in ta nato vodi naše pravilno odločanje pri prehranjevanju, odnosih in umeščanju sebe v okolje,« še pojasni Dušićeva.

Biljana Dušić je bila rojena v Beogradu. Tam je tudi končala študij medicine. Ko je prišla v Slovenijo, je nekaj manj kot deset let delala kot zdravnica splošne prakse, po magistrskem študiju Duševno zdravje v skupnosti na Filozofski fakulteti pa še leto dni v stanovanjski skupnosti v Ljubljani. Po teh izkušnjah je opustila zahodno medicino in danes se ukvarja le z ajurvedo. Že vrsto let se posveča študiju sanskarta in ajurvedo še vedno preučuje iz izvirnih tekstov.

Besedilo in foto: Petra Meziniec

Turistično društvo Brest Brestovica pri Komnu na sejmu Turizem in prosti čas 2013

Med množico turističnih društev iz celotne Slovenije se je v petek, 18. januarja 2013, na sejmu Turizem in prosti čas 2013 že šestiči skupaj z Vinarstvom Rebula predstavilo Turistično društvo

Brest Brestovica pri Komnu. Nastopili smo pod okriljem Turistične zveze Brkini, Kras, Notranjska.

Gospodarsko razstavišče se je za nekaj dni spremenilo v vodnika po turistični ponudbi za doživljanje Slovenije, po prepletu gastronomskih užitkov in vinskih zgodb. Predstavitve društev je potekala v najlepši, tj. Marmorni dvorani, ki pa je bila za letošnjo predstavitev, ko se je predstavilo precej manj društev kot pretekla leta, zelo prostorna.

Obiskovalci so lahko na stojnici s pomočjo slike in besede izvedeli vse o delu društva in bili hkrati povabljeni na letošnje prireditve. Prejeli so tudi šopek zdravih zelišč in vodnik po vasi. Ponudili smo jim brstovski žajbljev liker pa tudi dobrote iz domače peči.

Vida in Dušan, lastnika blagovne znamke Vinarstvo Rebula, sta obiskovalcem v pokušnjo ponudila odlična brstovska vina: te-

ran, malvazijo in brstovsko penino. Obenem sta jih povabila na domačo osmico.

Za poslastico pa je Danilo, priznani rezalec pršuta, omogočil, da so ob vinu vsi obiskovalci, predvsem pa obiskovalke, pokušali ročno rezan kraški pršut. Vrsta, pršuta željnih, je bila kar dolga.

Marija, Janez, mala Katja in Jurij, člani TD Brest, so odgovarjali na mnoga vprašanja obiskovalcev, kot so: kje je Brestovica pri Komnu, kako se pride v vas, kaj še dela društvo in podobno. Mnogi so se čudili, da v naši dolini uspevajo sredozemske rastline, sadje in predvsem divji šparglji.

Deležni smo bili veliko pohval in čestitk za odlično pripravljeno stojnico, predstavljene projekte in druge aktivnosti društva. Mnogi obiskovalci so nam obljubili, da nas bodo tako ali drugače obiskali.

Navezali smo tudi precej stikov s člani drugih društev, se dogovorili za sodelovanje in na koncu sklenili, da se sejma udeležimo tudi prihodnje leto.

Pa še to! Bili smo edini predstavniki iz Občine Komen, ki smo se udeležili sejma Turizem in prosti čas 2013. Pogrešali smo naš TIC, da bi skupaj predstavljali lepote naše kraške krajine, kulture, kulinarike ter možnosti za obisk in prijetno ter aktivno preživljanje prostega časa. Dotaknil se nas je, kljub deklarirani in veliki podpori turizma v Občini Komen, nekaj hlad, podoben hladu zidov največje turistične znamenitosti v naši občini, v katero že vrsto let vlagamo precejšnja denarna sredstva.

Skraini čas je za razmislek in odločitev svetnikov in župana Občine Komen, da TIC, ki naj bi bil srce turizma, preselimo v prostor v občini, kjer turizem postaja življenje, ki povezuje mnoge dejavnike turizma v Sloveniji in zamejstvu. V sedanost in bodočnost usmerjenem turističnem okolju bodo delavci TIC-a skupaj z za turizem zavzetimi in mnogimi strokovno usposobljenimi vaščani zadihali s polnimi pljuči. Zagotovitev prostorov za delo pa res ne more biti resna ovira.

Besedilo: Jurij Smerdelj

Kras in Brkini imajo nove lokalne turistične vodnike

Zaradi velikega zanimanja po ponovnem izobraževanju za lokalne turistične vodnike je pooblaščen Zavod ŠTIP – TIC Sežana s pomočjo Mladinskega hotela Pliskovica ter Parka Škocjanske jame oktobra organiziral že tretje strokovno usposabljanje za opravljanje lokalnega turističnega vodenja obiskovalcev na območju petih kraško-brkinskih občin.

Letošnji tečaj se lahko pohvali z več kot 50 udeleženci in kakovostnimi ter obširnimi predavanji, ki so potekali v promocijsko-kongresnem centru Parka Škocjanske jame. Teoretični del je obsegal področja arheologije, naravne in kulturne dediščine, geografije, zgodovine in umetnostne zgodovine za območje vodenja ter veščine retorike in kakovostnega vodenja. Znanje so bodoči vodniki pridobivali od uglednih in priznanih strokovnjakov, zato je le-to še toliko bolj dragoceno. Poleg teoretičnega pa se mora oseba, ki želi uspešno opraviti usposabljanje, dokazati tudi s praktičnim znanjem, s samostojnim strokovnim vodenjem. Večina novopečenih turističnih vodnikov je iz petih kraško-brkinskih občin, presenetljivo veliko pa je tudi oseb iz okoliških občin in nekaj tudi iz Italije. Turistično vodenje je nad-

vse zanimiva dejavnost in primerna tako za stare kot mlade. To potrjuje tudi dejstvo, da je starostna razlika med najmlajšim in najstarejšim udeležencem tečaja kar 42 let.

Slavnostna podelitev licenc je potekala decembra, udeležili so se je tudi predstavniki petih kraško-brkinskih občin ter direktorja Zavoda ŠTIP Sežana in Parka Škocjanske jame, ki sta novim vodnikom namenila nekaj spodbudnih besed.

V interesu vseh nas je, da Kras in Brkine obiše kar največje število skupin ter za svoj obisk najame lokalne vodnike. Ravno lokalni vodniki najbolj poznajo kraj in njegovo dušo ter bistveno pripomorejo k bolj kakovostni izvedbi programa izleta, česar se morajo zavedati vsi.

Turizem predstavlja eno pomembnejših gospodarskih dejavnosti v Občini Sežana oziroma na Krasu in v Brkinah, hkrati pa predstavlja pomembno poslovno priložnost, zato predvidevamo, da bo v prihodnosti dobil še večjo vlogo.

Besedilo ter foto:

Zavod ŠTIP – TIC Sežana
Anita Slavec

Imejmo naše živali pod nadzorom

Lastniške živali so žal kot žrtve ali povzročitelji pogosto udeležene v raznih nesrečah. Pasji ugrizi, prometne nesreče in namerne zastrupitve živali so primeri neljubih dogodkov, ki tako živalim kot njihovim lastnikom povzročijo veliko bolečin ali celo izgubo. Če je žrtev naša žival, smo lastniki ogorčeni nad povzročiteljem dogodka – voznikom, ki je zaradi malomarnosti povozil našo žival, ali osebo, ki živalim v okolici namerno nastavlja strupe. Vsekakor so tovrstna dejanja povzročiteljev obsojanja vredna in kazniva. Toda, ali smo kot lastniki svoje živali storili vse, da živali nevarni situaciji ne bi izpostavili?

Vsi lastniki psov bi morali pri sprehajanju psov na javnih površinah uporabljati povodec. 11. člen Zakona o zaščiti živali se glasi: »Skrbnik psa mora na javnem mestu zagotoviti fizično varstvo psa tako, da je pes na povodcu.« Lastnik psa je v primeru napada kazensko odgovoren za dejanje svojega psa, kar ga lahko drago stane, še posebej v primeru tožb s strani žrtev. Prav tako je lastnik v primeru prometne nesreče, ki jo je zakrivila njegova žival na cestišču, odgovoren za vso nastalo škodo. 109. člen Zakona o varnosti v cestnem prometu določa, da so lahko domače živali (psi, mačke, drobnica in večje živali) na cestah, namenjenih prometu motornih vozil, le v spremstvu osebe, ki jih varno vodi. Poleg globe zaradi živali, ki ni bila pod nadzorom, bo v primeru telesnih poškodb ostalih udeležencev v prometu lastnik živali

ovaden še zaradi suma povzročitve telesne poškodbe. Svojo skledo bodo pristavile še oškodovančeva zavarovalnica ter civilne tožbe. Poskrbimo torej, da se naše domače živali ne bodo brez nadzora sprehajale po okolici in s tem zavarujemo svoje in ostale živali, občane ter ne nazadnje sebe.

Večino zastrupitev živali bi preprečili tako, da bi imeli lastniki svoje ljubljence pod nadzorom. V urbanih okoljih naj se lastniki muc raje odločijo, da imajo te zgolj v stanovanjih ali jih sprehajajo na povodcih. Tako muce ne bodo poginjale povozene na cestiščih ali ob zaužitju strupa.

Poleg fizičnega nadzora nad svojo živaljo je pomembna tudi socializacija živali, še posebej psov. Priporočljivo je, da psa vpišemo v pasjo šolo, kjer nas inštruktorji naučijo osnov vzgoje in ustreznega ravnanja s psom. Ne nazadnje nam vzgojne ukrepe predpisuje tudi zakonodaja v 11. členu Zakona o zaščiti živali: »Skrbnik živali mora z ustrezno vzgojo in šolanjem oziroma z drugimi ukrepi zagotoviti, da žival ni nevarna okolici.«

Besedilo: Društvo prijateljev živali Severne Primorske

Kontakt društva: Društvo prijateljev živali Severne Primorske, p. 61, 5290 Šempeter pri Gorici, www.dpzivali.net

Iz šolskih klopi

Podmladek kreativnih podjetnikov

V petek, 14. 12. 2012, smo se dijaki 2. letnika gimnazije Šolskega centra Srečka Kosovela Sežana, ki obiskujemo izbirni predmet kreativno podjetništvo, skupaj s profesoricama Mojco Železnik Buda in Patricijo Kastelic Volf odpravili na izobraževanje z delavnicami v sežanski Inkubator, d. o. o.

Tam nas je prijazno sprejel direktor Stojan Gorup s svojo asistentko. Najprej nas je seznanil s poslanstvom Inkubatorja, nato s podjetji, ki so z njihovo pomočjo postala uspešna, in tistimi, ki

se trenutno razvijajo pod njihovim okriljem. Sledile so podjetniške delavnice, kjer smo dijaki v skupinah (timih) razvijali inovativno poslovno idejo. S pomočjo Stojana Gorupa ter Mateje Gorup in naših profesoric smo iskali poslovno zamisel in nato zanj opredelili vire, aktivnosti, poslovne partnerje, prihodke, stroške ... Naše ideje so bile: izdelava senčil iz blaga, polaganje umetne trave in izdelava etuijev za mobilne telefone iz odpadlih oblek. V četrtek, 20. 12. 2012, so se dijaki 3. letnika programa ekonomski tehnik prav tako odpravili v Inkubator, d.o.o., z istim namenom kot mi, gimnazijci.

Njihove ideje so se precej razlikovale od naših. Razmišljali so o proizvodnji svetil na sončne celice, o posebnih pametnih garderobnih omarah, ki bi same izbirale oziroma pripravljale obleko za vsak dan, o večnamenskih očalih in o pametnih kemičnih svinčnikih, ki bi, če bi jim to ustno naročil, pisali v različnih barvah. Spoznali smo, da je idejo lahko dobiti, a je pot do njene uresnitve težka. V imenu vseh dijakov se zahvaljujemo predstavnika Inkubatorja za prijazen sprejem in poučno predavanje z delavnicami.

Besedilo: Urša Mahnič, Gaja Ivančič, Mateja Mijatovič
2. letnik gimnazije ŠCSK Sežana
Foto: Mojca Buda Železnik

Dobrodelnost ni prazna beseda

Neetično bi bilo ob hudi gospodarski krizi govoriti o njenih svetlih platih, pa vendar. Kot da se je v ljudeh znova prebudilo tisto nekaj, kar nas odlikuje in plemeniti.

1. decembra 2013 smo na šoli organizirali že 4. Miklavžev sejem. Svojo stojnico so bogato obložili člani društva Dren in tako s prodanimi izdelki skupaj s starši in z drugimi obiskovalci šolski sklad obogatili za več kot 2.000,00 evrov.

Januarja je v komenski knjižnici potekala odmevna razstava fotografij pokojnega kraškega fotografa Igorja Maherja, ki je zadnja leta svojega izjemno plodovitega in ustvarjalnega življenja preživel v Svetem. Igor, ki je bil po izobrazbi biolog, po duši pa ekolog in publicist, je fotografiji namenil dobršen del svojega kratkega življenja. Brez njega tudi ne bi bilo projekta »1001 kal – 1001 zgodba o življenju«, kraške učne poti v Pliskovici, obilice čezmejnih projektov, kolesarskih vodnikov, razstav, strokovnih in poljudnih člankov. Brez njega in širokosrčnosti njegovega očeta pa ne bi bilo 200 evrov donacije, ki je okrepila šolski sklad naše šole. Gospod Marjan Maher, Igorjev oče, se je odločil, da izkupiček od prodajne razstave fotografij namení pomoči potrebnim na naši šoli. Skupaj z denarno donacijo je šoli podaril še zanimivo fotografijo, ki bo krasila steno v knjižnici.

Kljub snežnemu vremenu je bil letošnji šolski pust prav tako šegav in norčav kot običajno. Res je, da smo v telovadnici, kjer so se zbrale šeme pred strogo komisijo, pogrešali nekaj »zasneženih« učencev in šestošolce, ki so se v šoli v naravi pridružili cerkljanskim laufarjem, res pa je tudi, da so nekateri učenci pri svoji opravi pokazali veliko mero iznajdljivosti, estetike in bili prava paša za oči.

Za presenečenja so tokrat poskrbeli komenski mladinci, ki so v okviru »projekta pust« šolskim otrokom poklonili pustne krofe.

Komenski pustarji vsako leto ob obisku hiš pridobijo nekaj finančnih sredstev za kasnejšo zabavo. Letos so se odločili, da se vključijo v dobrodelne aktivnosti, in poskrbeli za sladko malico. S tem so prazniku, ki ima dolgo in pomembno tradicijo ter prinaša v vas veselje in brezskrbnost, dodali dobrodelno noto.

Ker je bil po besedah organizatorja »akcije krofi«, gospoda Dimitrija, račun za krofe res nizek, so skoraj zagotovo zadevo podprli tudi v Pekarni Gorjansko. Posnemanja vredno dejanje.

6. februarja 2013 je Mladinski pevski zbor OŠ Antona Šibelja - Stjenka Komen s prav posebnim namenom obiskal prostore Radia Koper. V studiu Hendrix so posneli šolsko himno, ki bo v bodoče na voljo obiskovalcem šolske spletne strani, z veseljem pa jo bodo predvajali tudi na vseh šolskih prireditvah.

Glasbo zanjo je napisal skladatelj Miran Rustja, mož zborovodkinje šolskih zborov Andreje Rustja. Po šolskem natečaju je komisija za besedilo himne izbrala besedilo četrtošolke Neže Pipan. Brezplačno snemanje v pravem studiu je bilo za učence svojevrstno doživetje, ki pomeni še dodatno spodbudo za še bolj zagnano delo na pevskem področju.

Snemanje so omogočili: odgovorni urednik Radia Koper Andrej Šavko, glasbena producentka Ksenija Kos in tonski mojster Drago Hrvatin.

Beseda hvala vsem naštetim in še mnogim, ki nesebično pomagajo strokovnim delavcem šole, da bo otrokom boljše in lepše, je najmanj, kar lahko človek reče.

Besedilo: Nives Cek
Foto: arhiv OŠ Komen

Odkriti tabuji

Na OŠ Antona Šibelja - Stjenka Komen smo letošnji slovenski kulturni praznik obeležili na prav poseben način. V četrtek, 7. februarja 2013, je izšla knjiga z naslovom Moji tabuji avtorice Alme Murtić, kar smo proslavili z literarnim večerom na predvečer kulturnega dne v šolski knjižnici, kjer je avtorica predstavila vsebino knjige širši javnosti in se zahvalila vsem, ki so jo podpirali na poti ustvarjanja.

Alma Murić, učenka 9. razreda OŠ Antona Šibelja-Stjenka Komen, je že kot majhna deklica kazala veliko zanimanje za lepo-

slovje. Ko se je naučila brati, je hitro spoznala, kaj vse se skriva v knjigah – najprej so jo privlačile skrivnostne vile in skrati, čudežno lepe princeze in zlobne čarovnice, kasneje pa je v njih našla sebe. Zgodbe so jo vodile k novim življenjskim spoznanjem.

Tudi knjiga Moji tabuji vodi bralca k razmišljanju o življenju. Almine kratke zgodbe nam ponujajo možnost vpogleda v tiste življenjske teme, o katerih ljudje težko spregovorimo, to so tabu teme. Bralec bo ob glavnih junakih lahko prepoznal veselje, skrb, upanja, žalost, dobro in slabo, resnično in izmišljeno, naravo,

skratka ves svet – vse to so namreč skriva v učenkinih kratkih zgodbah. Motivno-tematsko se torej navezujejo na doživljajsko-izkušenski svet mladostnika z osrednjo tematiko – odraščanje – pri čemer daje večjo težo dogodkom, ki mladostnika pripeljejo do pomembnih življenjskih spoznanj in ga krepijo na poti v odraslost, na kar kažejo že naslovi kratkih zgodb.

Občudovanja vredno je učenkino čustveno opisovanje in pripovedovanje. Prevlado čustvenega odnosa nad razumskim doseže tudi s prvoosebno pripovedjo. Nekateri deli v kratkih zgodbah so poudarjeni, izpostavljeni. Z njimi želi mlada pisateljica poudariti svoj čustveni odnos do problematike oziroma iskanje življenjskih spoznanj, osebno srečanje z življenjem, takšnim, kot je v resnici, brez potvarjanja resnice s srečnimi zaključki. Povzame lahko, da učenka s pričujočimi besedili kaže na visoko stopnjo občutljivosti za probleme in razvito zmožnost življenja, tudi v situacijah, ki jih ni doživela na lastni koži.

Zagotovo nas v kratkih zgodbah navdušijo nove, nenavadne ideje v učenkinem pisnem izražanju, ki dokazujejo njeno ustvarjalno nadarjenost. Sama sem jo začela odkrivati, ko sem Almo Murić začela poučevati slovenščino v 6. razredu na podružnični šoli v Štanjelu. Za šestošolko je imela nadpovprečno razvito besedišče, tvorila je zapletenejše stavčne strukture, svoje izražanje pa obogatila z metaforami, s stalnimi besednimi zvezami in z lastnostnimi pridevniki. V njej se je pojavila potreba po pisnem

izpovedovanju, ki je z leti naraščala. Učenka je s svojimi spisi sodelovala na različnih literarnih natečajih, kot so Gradim svet iz besed in Evropa v šoli, preizkusila se je kot ustvarjalna deklamatorka na natečaju Župančičeva frulica, objavljala je v reviji Cool. Svoje jezikovne izkušnje je bogatila pri novinarskem krožku ter svoje prispevke objavljala v šolskih glasilih. V sedmem, osmem in devetem razredu je učenka ustvarjala samostojno in v konzultacijah z mentorico realizirala svoje ideje.

Tako je nastala knjiga, plod učenkinega večletnega iskanja lastnega sloga in identitete, kar je tipična značilnost pisanja v mladostniškem obdobju, ali kot sama pravi: »S prijateljico sva nekoč skupaj sanjarili, da bova napisali vsaka svojo knjigo, potem pa še eno skupaj. Pravijo, da se sanje uresničijo. Mislim pa, da je za uresničitev le-teh potrebno ogromno volje, truda, upanja ter podpore v velikih količinah. Brez vsega tega tudi meni ne bi uspelo – brez neskončne podpore ljudi, ki me imajo radi, veliko volje ter vloženega truda. Za upanje pa bo držalo, da vedno obstaja in umre zadnje.«

Tistim, ki se boste lotili branja knjige, želim nepozabno popotovanje v skrivnostni svet Mojih tabujev, avtorici pa tudi v prihodnje veliko tistega, kar sama pravi, da je potrebno za uresničitev njenih sanj – »volje, truda, upanja in podpore v velikih količinah.«

Besedilo: Martina Fabjan

Zimska šola v naravi

V ponedeljek, 11. 2. 2013, smo učenci 6. a razreda OŠ Komen in 6. b razreda štanjelske podružnice odšli v zimsko šolo v naravi v Cerkno. Vseh 29 učencev si je znanje smučanja pridobivalo in izboljševalo s pomočjo smučarskih učiteljev: Ane Masten, Mihaele Perhavec, Tjaše in Domena. Pod budnim očesom učitelja Vojka Franetiča pa smo v hotelu in ob njem izvajali različne aktivnosti.

Glede na smučarsko predznanje smo se razdelili v smučarske skupine in smučali vsak po svojih zmožnostih. V popoldanskem času pa smo plaval v hotelskem bazenu, oblikovali snežne skulpture, se šemili, reševali učne liste ...

Vse dni smo na snegu zelo uživali in se veliko naučili. Izpeljali smo tudi pravo smučarsko tekmo in dobili najhitrejšega smučarja in najhitrejšo smučarko.

Sestavili pa smo tudi pesem z naslovom Šola v naravi.

Šola v naravi

V šolo v naravi radi smo prišli,
da bi se smučat naučil
dobro kot vsi.

Prva skupina dobre učitelje ima,
saj zdaj že vsak smučati zna.
Druga in tretja skupina po strmih progah dirka
in hrana iz krožnika izgine,
kot da prisotna bi bila radirka.

Učiteljici Ana in Mihaela polni sta idej,
ki jima jih ni mej.

Če učitelja Domna in Tjašo poslušáš,
pri smučanju ne zafušaš.

Vsi pridno sobo smo pospravljali
in ocene popravljali.
Učitelj Vojko je delo ocenil
in se za razmetane omare ni zmenil.

V zimski idili bilo je lepo,
a zdaj domov moramo.
Vsi bi tu še ostali
in se v hotelu igrali.

Besedilo in foto: učenci 6. a in 6. b OŠ Komen z učitelji

Komen, welcome to Seville

Zgornji zapis človeka v tujini res ne more pustiti ravnodušnega, zato smo bile tudi predstavnice šole iz Komna, ki smo bile od 21. do 26. februarja 2013 gostje partnerske šole Colegio Lope de Vega v Sevilji, ganjene do solz.

Ob odhodu v zgodnjih jutranjih urah nas je Slovenija pozdravila s snegom, letališče v Benetkah pa se je ob našem prihodu lenobno prebujalo. Let v Madrid je bil za dve učenki posebno doživetje, saj sta se prvič peljali z letalom. Madridsko letališče je s svojo velikostjo za potnike poseben izziv. Me smo si omislile še kratek skok v glavno mesto Španije. Na dolgem sprehodu do kraljeve palače nas je vztrajno močil dež. Vzdušje smo zato popravile s pravim španskim kosilom. Paella sicer ni bila tako okusna kot tista kasneje v šoli, za vzorec pa je le bila.

Popoldanski let v Seviljo je minil mirno in hitro. Dobrodošlica na letališču je bila tipično španska: objemi in poljubi so kar deževali. Po nastanitvi v hotelu, ki je za nekaj dni postal naš drugi dom, se

je vsem prilegla večerja, srečanje s starimi znanci, sodelujočimi učitelji in z učenci v projektu pa ji je dalo še poseben čar.

Prava dobrodošlica je sledila naslednji dan v šoli. Ob predstavitvi posameznih šol, sodelujočih v projektu, je pravo noto dogodku dal sam scenarij prireditve, v katerem ni manjkalo petja in seveda plesa. Njihov flamenko je vse začaral, očarala pa nas je tudi španska gostoljubnost in organiziranost staršev. Slednji so poleg skrbi za učence, ki so jih gostili pet dni, organizirali večerjo s tipičnimi dobrotami za vse predstavnike gostujočih šol, poskrbeli za darilca za učitelje, zadnji dan pa še dodatno obdarili učence.

Domačo nalogo – predstavitev osebnosti, ki v posamezni državi skrbi za uresničitev otrokovih pravic, so učenke naše šole s predstavitvijo gospe Vlaste Nussdorfer več kot odlično opravile. Dejansko smo bili tudi edini, ki smo na ta način predstavili domačo nalogo, ostale šole so to opravile kar s koordinatorji.

Delu je sledila zabava oziroma skrbno izbrani ogledi znamenit-

tosti andaluzijske prestolnice: ogledali smo si največjo gotsko katedralo na svetu z vrtom oranževcev, znamenitim stolpom Giralda in grobom Krištofa Kolumba, mavrsko palačo in grad Al-

cazar, eno najbolj ohranjenih tovrstnih stavb na Pirenejskem polotoku, ki jo obdajajo čudoviti angleški vrtovi in ki je kasneje postala palača španskih monarhov, v parku Marie Luise pa smo bili navdušeni nad velikim trgom Plaza de España, ki je bil zgrajen kot prizorišče velike ibersko-ameriške svetovne razstave 1929. Pozabiti pa ne smemo niti na sprejem pri »sekretarju« za šolstvo v mestni hiši, sicer pravi zgodovinski znamenitosti, zgrajeni v dveh obdobjih, kjer še danes sprejemajo za mesto in deželo pomembne odločitve. Da pa ne bomo pozabili na Seviljo, smo vsi v dar dobili ključek s posnetimi znamenitostmi.

(Fotografija 5310)

Dnevi so se hitro odvrtili in slovo je za vse prišlo prehitro. Še zadnja skupna večerja, kjer ni bilo konca pokušanja najrazličnejših dobrot, glasbe z ansamblom in seveda plesa. Slovo je bilo kot vedno ganljivo. Nova prijateljstva, stkana v petih dneh, bodo še nekaj časa živela na daljavo. Še dobro, da imamo internet. Mogoče pa se uresniči tudi dane obljube, da se z nekaterimi vidimo v Komnu.

Besedilo: Nives Cek

Burjica

Oh, te igrače!

Igrače so za otroke nepogrešljive. Imajo jih radi tako otroci kot tudi odrasli. Poznamo različne vrste igrač za različna starostna obdobja otrok: ljubkovalne igrače, lego kocke, konstruktorje, plastelin, barvice, sestavljanke in še in še.

Sestavljanke so poučne, saj otrok pri tem uri svoje možgančke. Z barvicami se likovno izraža in pri tem daje na papir svoja občutja. Plastelin zbudi v otroku njegov ustvarjalni duh. Naj vas pa spomnim, da sta za otroka še vedno najboljša igrača mama in tata. To je najdragocenejša igrača za vašega otroka. Zato se, dragi starši, čim več igrajte s svojim otrokom. Posvetite mu svoj čas, kajti to je zelo dobra naložba za prihodnost. Kuhajte z njim, naj

meša s svojo kuhalnico, obešajta perilo, naj vam pri tem podaja ščipalke, pometajte z njim okoli hiše, seveda naj ima svojo metlico. Naj vam pomaga po svoje. Zaplešita po stanovanju na glasbo, ki je vam všeč, nadvse bo užival. Pojte mu pesmice, pojdite z njim na sprehod v naravo, naredite mu šotor iz stolov in odeje, specite z otrokom domače piškote, naj gnete in oblikuje svoje piškote! Skrivajte se z njim po stanovanju, narišite mu brčice na lica, skratka, igrajte se s svojim otrokom! Za trenutek prebudite otroka v sebi. Če pa je pri tem prisotna kar vsa družina, je zabava toliko boljša. Uživate s svojim otrokom!

Besedilo in foto: Alenka Robida Štrekel

Pust je pust, veselih ust, veselih ust je ta naš pust ...

Ta in še mnoge druge pustne pesmi so v začetku februarja odmevale v komenskem vrtcu. Še najlepša in najbolj doživeta pa je bila priprava na sam pust: izdelovali smo pustne klobuke, ropotulje, pustna očala, sestavljali klovna ter se na veliko šemili, ličili in frizirali. Pisano okrašena garderoba je postala prostor za večdnevno pustno rajanje otrok iz celega vrtca.

Vsi, majhni in veliki, smo mislili in upali, da bomo šeme pregnale zimo, a nas je sneg prav na pustni torek spet presenetil in nam celo tako močno zagodel, da je bilo maškar v vrtcu le za vzorec. A nismo se vdali! Kljub temu smo si pričarali bučno pustno rajanje.

Besedilo in foto: Blanka Kermolj in Agata Masten

Vzgajati otroško dušo

Ob besedi vrtec najprej pomislimo na prostor, kjer naši otroci pridobivajo nadgradnjo odnosov, na prostor, kjer se v okolju pravih, dolgoročnih vrednot otroci kalijo v odgovorne ljudi.

V skupini škratki smo z različnimi dejavnostmi pripomogli k razvoju mladega človeka. Pridobivali smo vpogled v moralne vrednote, krepili moč, natančnost, odgovornost, potrpljenje, samostojno delati, navajali smo se na poslušanje, opazovanje, pripovedovanje. S sodelovanjem s starši smo otrokom ponudili največ, kar jim lahko. Otrok se vzgaja predvsem z zgledom, rad se istoveti z odraslimi, pohvala ga dviguje. Leto se bliža šolskim počitnicam, za nami pa je veliko dogodkov, ki so nam jih pomagali izpeljati tudi zunanji sodelavci. Eden izmed teh dogodkov je bilo prijazno druženje v prostorih komenske knjižnice. Ob letošnjem dnevu knjige, ki ga praznujemo 21. aprila, so otroci prejeli pohvalo Bralnega palčka. Prijazno so nas presenetili otroci iz šempolajskega vrtca. Obdarili so nas s svojim izdelkom, vzgojitelji pa sta izrazili željo po sodelovanju.

To je bil nedvomno dogodek, ki mlademu človeku pomaga pri rasti in nadaljnjem razvijanju.

Besedilo: Helena Perčič

Vilinski december v Vrtcu Štanjel

»Vija vaja en dva tri, kaj nam vila zaželi ...« Tako smo skupaj z Vilo Rozalino čarali cel december. Vila nam je za vsak dan pripravila zanimive dejavnosti. Povedala nam je pravljico Mala vila in čarobna želja, skupaj z njo smo telovadili, plesali vilinski ples, izdelali vilinske lučke, se igrali pantomimo, uganjevali zimske uganke, imeli karaoke ... Naučila nas je tudi novo pesem, ki jo vsi radi prepevamo, in gre takole:

»Sem dobra Vila Rozalina
in dobre želje vsem delim.

Na potovanje grem v Štanjel,
novih prijateljev si želim.«

Vila Rozalina nam je pripravila pravo vilinsko presenečenje. Za pomoč je poprosila naše starše in skupaj so okrasili cel vrtec ter nam pripravili predstavo Mala vila in čarobna želja, ki so nam jo zaradi velike odsotnosti otrok v decembru zaigrali v februarju. Ogledali smo si gledališko predstavo V dvoje gre lažje od rok v izvedbi dijakinj SŠ Veno Pilon Ajdovščina ter lutkovno predstavo Muzikant v izvedbi društva ZPM.

Zadnji dan pred božično-novoletnimi počitnicami pa nas je obiskal dedek Mraz, ki nas je tudi letos obdaril z lepimi darili.

Besedilo in foto: Mateja Bežek Kosmač

Zimske radosti v Vrtcu Štanjel

Ker nas letos zima bogato obdarja s snegom, smo zasnežene dneve kar se da izkoristili za uživanje in igro na snegu. S seboj smo prinesli lopate, sanke, bobbe, se toplo oblekli in se odpravili na zasnežena pobočja. Tam smo se sankali, kepali, delali odtise v snegu ter ustvarjali snežene može. Sneg smo prinesli tudi v igralnico, ga raziskovali, tipali, mečkali, okušali ter spoznavali, kaj se z njim dogaja na toplem.

V februarju nas je obiskala knjižničarka Marija iz komenske knjižnice in nas z zgodbo o Francetu Prešernu popeljala v kulturni teden, v katerem smo spoznavali slovenske simbole, kot so: himna, zastava in grb. Teden smo zaključili z ogledom lutkovne

predstave Palček Pohajalček v izvedbi strokovnih delavk Mateje Štoka in Monike Turk.

In že smo stopili v norčavi pustni čas, ki se je res začel zelo norčavo. Na pustni torek nam jo je zagodel sneg, tako da smo morali tradicionalni pustni sprevod po Štanjelu odpovedati. Vendar se pustne šeme snega niso prestrašile in so veselo zarajale v šolski telovadnici.

Upamo, da je pust vseeno malce pregnal zimo in da nas bo kmalu obiskala pomlad.

Besedilo: Mateja Štoka in Monika Turk

Foto: arhiv štanjelskega vrtca

Žabice skrbimo za zdravje

V januarju smo se v skupini Žabice posvečali skrbi za zdravje. Začeli smo s pravljico o Maruški Potepuški, ki se je ves dan brez plašča potepala po zasneženi pokrajini. Skupaj smo ugotovili, da se je ob tem najverjetneje prehladila, in se tako lotili teme o zdravju. In tukaj je nekaj naših razmišljanj o zdravju.

Zdravje je:

da nimaš vročine, ošpic (Maruša);

če teče kri, če kašljaš, piješ sirupka in kapljice (Gabriel);
ko se kašlja (Tian R.).

Bolezen je:

da teče kri in namažeš in hitro ozdravi (Andrej);

da prideš k zdravniku (Leja).

Bolni smo, kadar:

zbolimo, smo na mrazu (Ika);

imamo vodene koze in imamo močno vročino (Maja).

S pomočjo knjig, slikanic, revij smo ugotovili, kako si lahko ob boleznih ali prehladu pomagamo: veliko pijemo, počivamo, uživamo zdrava živila, kot so: med, sadje, zelenjava ... Igrali smo se zdravnike, skrbeli za bolne živalce ter brali knjige in slikanice o zdravju.

Okušali smo vitaminov polne limone, pomaranče, grenivko in med seboj primerjali okuse. Skupaj smo pripravili tudi pomarančni sok, ki smo ga vsi z veseljem popili. Izdelali smo plakat, na katerem smo opisali in narisali postopek priprave soka. Pa na zdravje!

Besedilo in foto: Mateja Štoka in Monika Turk

Obnovljivi viri energije in učinkovita raba energije – ekosubvencije in ekokrediti

Nepovratne finančne spodbude in ugodno kreditiranje za okoljske naložbe tudi v letu 2013

Na podlagi letošnje objave javnih pozivov za dodeljevanje nepovratnih sredstev Eko sklada povzemamo, da je tudi v letu 2013 razpisanih za skupaj 20,8 milijonov evrov nepovratnih sredstev za ukrepe učinkovite rabe energije in rabe obnovljivih virov energije na stanovanjskih stavbah in 0,8 milijona evrov za vozila, ki manj obremenjujejo okolje.

V letošnjem letu so se, v primerjavi z lanskim javnim pozivom, nekoliko spremenile tehnične zahteve pri vgradnji kurilne naprave za centralno ogrevanje stanovanjske stavbe na lesno biomaso. Z namenom optimiranja energijsko učinkovite gradnje nizkoenergijskih in pasivnih hiš pa so spremenjene površine, za katere bo mogoče dodeliti nepovratne finančne spodbude Eko sklada.

Nepovratne finančne spodbude za nakup okolju prijaznih vozil ostajajo nespremenjene.

Vsi javni pozivi za dodeljevanje nepovratnih sredstev bodo odprti do konca leta 2013 oziroma do objave zaključka. Tudi letos gre poudariti, da se bodo finančne spodbude dodeljevale samo za naložbe, ki ob oddaji vloge še ne bodo izvedene. V nasprotnem primeru vlagatelj ne bo upravičen do nepovratne finančne spodbude.

Dodatna ugodnost, ki jo Eko sklad ponuja investitorjem občanom, je možnost najema ugodnega kredita ob hkratni pridobitvi nepovratnih sredstev za naložbe občanov, ki lahko združujejo enega ali več različnih ukrepov, ki jih Eko sklad sofinancira in ki skupaj presežejo 10.000 evrov priznanih stroškov, kot so opredeljeni v javnih pozivih. Pri tem velja, da skupni znesek nepovratnih sredstev in kredita ne sme presegati priznanih stroškov kreditirane naložbe.

Več informacij o razpisih za pridobitev nepovratnih sredstev in kreditih lahko dobite na spletni strani Eko sklada <http://www.ekosklad.si> oziroma na njihovi tel. št.: 01/ 241 48 28, občani pa se lahko za brezplačno energetske svetovanje obrnete tudi na svetovalne pisarne, združene v svetovalno mrežo ENSVET.

Agencija GOLEA tudi letos izvaja delavnice v primorskih občinah, kjer lahko pridobite natančnejše informacije o javnih razpisih Eko sklada ter ostalih aktualnih razpisih za pridobitev nepovratnih spodbud za naložbe v obnovljive vire energije in učinkovito rabo energije.

Ekipa GOLEA
Goriška lokalna energetska agencija,
Nova Gorica

Napovednik

OBČINA KOMEN; TURISTIČNO INFORMACIJSKI CENTER ŠTANJEL; Štanjel 1a, 6222 Štanjel
tel.: +386 (0)5 769 00 56, +386 (0)41 383 986; e-mail: tic.stanjel@komen.si; www.kras-carso.com

Marec

Datum	Ura	Prireditel	Kraj	Organizator/informacije
17. marec NEDELJA	9:00	Tržnica starin ter domače in umetnostne obrti	Štanjel	Občina Komen / TIC Štanjel Tel.: 05 76 90 056 tic.stanjel@komen.si
22. marec PETEK	18:30	S knjižnim nahrbtnikom na potep po biserih Bližnjega vzhoda. Gost: Štefan Rehar.	Knjižnica Komen	Knjižnica Komen Tel.: +386 (0)5 76 68 580, knjiznica.komen@siol.net
22. marec PETEK	17:00	Otvoritev razstave izdelkov iz kamnoseških delavnic Razstava bo odprta do 21. 4. 2013	Štanjel – Galerija pri Valetovih	Grad Štanjel Tel.: +386 (0)5 76 90 197, gradstanjel@guest.arnes.si
23. marec SOBOTA	17:00	Otvoritev razstave velikonočnih pirhov Razstava bo odprta do 3. 4. 2013	Fabianijeva dvorana, Štanjel	Grad Štanjel Tel.: +386 (0)5 76 90 197, gradstanjel@guest.arnes.si TIC Štanjel Tel.: 05 7690056
31. marec NEDELJA	15:00	Razstava velikonočnih jedi Razstava bo odprta do 1. 4. 2013	Fabianijeva dvorana, Štanjel	Grad Štanjel Tel.: +386 (0)5 76 90 197, gradstanjel@guest.arnes.si TIC Štanjel Tel.: 05 7690056

31. marec NEDELJA	15:00	Lov na zlato jajce – prireditev za otroke	Ferrarijev vrt, Štanjel	Grad Štanjel Tel.: +386 (0)5 76 90 197, gradstanjel@guest.arnes.si Medobčinsko društvo prijateljev mladine Sežana
31. marec NEDELJA	16:00	Šicanje pirhov	Grad Štanjel	Grad Štanjel Tel.: +386 (0)5 76 90 197, gradstanjel@guest.arnes.si

April

2. april TOREK	17:00	Pravljina urica	Knjižnica Komen	Knjižnica Komen Tel.: +386 (0)5 76 68 580, knjiznica.komen@siol.net
5. april PETEK	18:30	Predstavitve knjige Moji tabuji mlade pisateljice Alme Murtič ob mednarodnem dnevu knjig za otroke. Sodelujejo otroci OŠ Komen.	Knjižnica Komen	Knjižnica Komen Tel.: +386 (0)5 76 68 580, knjiznica.komen@siol.net
6. april SOBOTA	9:00	Sejem v Komnu	Komen	Občina Komen 05 73 10 450 obcina@komen.si
19. april–21. april		Kamnoseška delavnica	Štanjel – Pri Valetovih	Grad Štanjel Tel.: +386 (0)5 76 90 197, gradstanjel@guest.arnes.si
6. april SOBOTA– 14. april NEDELJA		Mednarodno tekmovanje in festival glasbenikov solistov ter komornih skupin SVIREL	Štanjel	K.D. UPOL Gsm: +386 (0)41 618 373 upolova.svirel@gmail.com
7. april NEDELJA	10:00	Brstovska koloosmica – čezmejno kolesarjenje po slovenskem in zamejskem Krasu. 27 km dolgo progo spremlja čudovita panorama ne samo Krasa, ampak tudi Tržaškega zaliva in Julijskih Alp.	Brestovica pri Komnu	Turistično društvo BREST Tel.: +386 (0)5 76 64 334, stane.svigelj@siol.net, www.brestovica.com
7. april NEDELJA	11:00	Brstovska špargljada in skrb za naravno dediščino Krasa Gastronomsko-turistična prireditev, ki vključuje pokušino in razstavo raznovrstnih jedi Brestovk in Brestovcev, pripravljenih iz svežih divjih kraških špargljev.	Brestovica pri Komnu	Turistično društvo BREST Brestovica pri Komnu 55 6223 Komen Tel.: +386 (0)5 76 64 334, stane.svigelj@siol.net, www.brestovica.com
9. april TOREK	20:00	Koncert v okviru mednarodnega tekmovanja in festivala glasbenikov SVIREL 2013	Kulturni dom Gorjansko	K.D. UPOL Gsm: +386 (0)41 618 373 upolova.svirel@gmail.com
12. april PETEK	18:30	S knjižnim nahrbtnikom na potep ... po Burmi. Gostja: Majda Mateta.	Knjižnica Komen	Knjižnica Komen Tel.: +386 (0)5 76 68 580, knjiznica.komen@siol.net
12. april PETEK	20:00	Koncert v okviru mednarodnega tekmovanja in festivala glasbenikov SVIREL 2013	Cerkev Štanjel	K.D. UPOL Gsm: +386 (0)41 618 373 upolova.svirel@gmail.com
13. april SOBOTA	20:00	Koncert v okviru mednarodnega tekmovanja in festivala glasbenikov SVIREL 2013	Cerkev Sveto	K.D. UPOL Gsm: +386 (0)41 618 373 upolova.svirel@gmail.com
19. april PETEK	17:00	Otvoritev kiparske in slikarske razstave. Avtorice: Tatjana Blažej, Ljubica Milost, Marica Kobal	Štanjel – Kobdiljski stolp	Nassa Desella, d. o. o. Gsm: 031 522 188 nassa.desella@siol.net
19. april PETEK	18:30	S knjižnim nahrbtnikom na potep ... po Litvi, Latviji in Estoniji. Gostji: Mateja Mažgan in njena oma.	Knjižnica Komen	Knjižnica Komen Tel.: +386 (0)5 76 68 580, knjiznica.komen@siol.net
21. april NEDELJA	9:00	Tržnica starin ter domače in umetnostne obrti	Štanjel	Občina Komen / TIC Štanjel Tel.: 05 76 90 056 tic.stanjel@komen.si
26. april PETEK	18:30	Predstavitve diplomske naloge Karmen Mikolj z naslovom Kras kot zaledje soške fronte : s posebnim poudarkom na komenskem Krasu v prvi svetovni vojni (1914–1918).	Knjižnica Komen	Knjižnica Komen Tel.: +386 (0)5 76 68 580, knjiznica.komen@siol.net

27. april SOBOTA		Pohod OF: Brje—Lenart—Samatorca—Trnovca—Brška Kara- vla—Brje	Brje pri Komnu	Društvo K'munška štjerna Brje Gsm: +386 (0)51 601 414 kristjangregorc@gmail.com
30. april TOREK	18:00	Marš na pohod — dve uri in pol dolg, nezahteven pohod po krožni poti ob kalih, pastirskih hišah in kamnitih zidovih z zaključkom ob kresu	Kulturni dom Kobjeglava	KUTD Kraški slavček Kobjeglava Tupelče Gsm: +386 (0)31 203 712 (Vesna), kraski.slavcek@gmail.com

Maj

4. maj SOBOTA	9:00	Sejem v Komnu	Komen	Občina Komen / 05 73 10 450 obcina@komen.si
	15:00	Turnir v malem nogometu	Štanjel — igrišče pri dvo- rani	ŠKUD Biser Krasa Štanjel Gsm: +386 (0)31 378 424 hocevar.boris@siol.net
5. maj NEDELJA	10:00	Spacalov pohod	Štanjel — Škrbina	Grad Štanjel Tel.: +386 (0)5 76 90 197, gradstanjel@guest.arnes.si VS Škrbina
7. maj TOREK	17:00	Pravljica urica	Knjižnica Komen	Knjižnica Komen Tel.: +386 (0)5 76 68 580, knjiznica.komen@siol.net
19. maj NEDELJA	9:00	Tržnica starin ter domače in umetnostne obrti	Štanjel	Občina Komen TIC Štanjel Tel.: 05 76 90 056 tic.stanjel@komen.si
24. maj—26. maj		Kamnoseška delavnica	Štanjel — Pri Valetovih	Grad Štanjel Tel.: +386 (0)5 76 90 197, gradstanjel@guest.arnes.si

Junij

1. junij SOBOTA	9:00	Sejem v Komnu	Komen	Občina Komen / 05 73 10 450 obcina@komen.si
4. junij TOREK	17:00	Pravljica urica	Knjižnica Komen	Knjižnica Komen Tel.: +386 (0)5 76 68 580, knjiznica.komen@siol.net
7. junij PETEK	18:00	Otvoritev slikarske razstave Avtor: Maja Mlakar	Štanjel — Kobdijlski stolp	Nassa Desella, d. o. o. Gsm: 031 522 188 nassa.desella@siol.net
8. junij SOBOTA		Tradicionalni turnir v košarki »Brje pri Komnu«	Brje pri Komnu — športno igrišče	Društvo K'munška štjerna Brje Gsm: +386 (0)51 601 414 kristjangregorc@gmail.com
16. junij NEDELJA	9:00	Tržnica starin ter domače in umetnostne obrti	Štanjel	Občina Komen / TIC Štanjel Tel.: 05 76 90 056 tic.stanjel@komen.si
16. junij NEDELJA		Vaški praznik Škrbina	Škrbina	VS Škrbina 041 492 205

Osmice

26. april PETEK — 5. maj NEDELJA	Osmica na turistični kmetiji Abram Žerjal	Sveto pri Komnu	TK Abram — Žerjal Tel.: 05 766 82 23 / Gsm: 031 326 769 info@tk-abram.si
31. maj PETEK—9. junij NEDELJA	Osmica Rebula	Brestovica pri Komnu	Dušan Rebula Tel.: 05 76 64 339 vinarstvo.rebula@gmail.com
21. junij PETEK—30. junij NEDELJA	Osmica Kosmina	Brje pri Komnu	Milan Kosmina Tel.: 05 76 60 390 / Gsm: 051 242 071, 031 893 704 milan.kosmina@siol.net

Morebitne spremembe prireditev bodo objavljene na spletni strani Občine Komen v rubriki Koledar dogodkov.

Izleti in ogledi

ŠTANJEL - Nedeljsko turistično vodenje za individualne obiskovalce

vsako nedeljo izpred TIC-a (Zgornji Palacij)

Ura: 14.00 – v zimskem času (od novembra do maja),
15.30 – v poletnem času (od maja do konec oktobra).

Turistično vodenje vključuje ogled Gradu Štanjel, Galerije Lojzeta Spacala, cerkve sv. Danijela, Kraške hiše, Stolpa na vratih in Ferrarijevega vrta. Ogled poteka približno 90 minut.

Cena ogleda za odrasle znaša 4 EUR na osebo, za otroke 3 EUR na osebo (v ceno je všteta vstopnina v Galerijo Lojzeta Spacala in ogled Kraške hiše). Organizacija in informacije: TIC Štanjel +386 (0)5 769 00 56, +386 (0)41 383 986

Galerija Lojzeta Spacala in Kraška hiša

Urniki: torek–petek: 11:00–14:00,
sobota, nedelja: 10:00–17:00,
ponedeljek: zaprto.

Za napovedane skupine tudi izven urnika.

Galerija Lojzeta Spacala v obnovljenem delu Gradu Štanjel hrani stalno zbirko slik in grafik Lojzeta Spacala. V Kraški hiši je urejena etnološka zbirka v dveh nadstropjih. Informacije: Galerija Lojzeta Spacala: +386 (0)5 7690197; e-mail: gradstanjel@guest.arnes.si

Kvadratni stolp

Stalna razstava arhitekta in urbanista Maksa Fabianija o njegovem delu in življenju je odprta od torka do nedelje med 10. in 16. uro. Več informacij: TIC Štanjel +386 (0)5 769 00 56; +386 (0)41 383 986

Stolp na vratih

Urniki: torek–nedelja: 10.00–18.00,
ponedeljek: zaprto.

Stolp na vratih je eden od dveh vhodnih stolpov v Štanjel, v katerem je urejena galerija s priložnostnimi razstavami in trgovina s spominki. Informacije: Nassa desella, d. o. o., Štanjel 6a, 6222 Štanjel, tel. +386 (0)5 7690018, gsm. +386 (0)31 522188, nassa.desella@siol.net

Burja

Po komenski občini in še malo dlje

Praznovanja, prireditve, ogledi, izleti, osmice ...

Je kaj zanimivega za vas?

Ta rubrika je namenjena predstavljanju javnih prireditev, ogledov, izletov, osmic in drugih javnih dogodkov v Občini Komen in v njeni bližnji okolici.

Organizatorje prireditev ali dogodkov zato prosimo, da v svojih napovedih navedejo podatke o sami prireditvi/dogodku, kot so: kraj, prostor, datum, trajanje, kratek opis, kontaktne številke ...

Uredništvo Burje ne odgovarja za morebitne nevednosti, ki bi lahko nastale zaradi napačnih, nepopolno sporočenih prirediteljevih podatkov ali zaradi morebitnih nesporočenih sprememb.

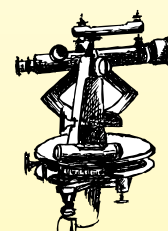
Vsako napoved sporočite po elektronski pošti na naslov tic.stanjel@komen.si ali po telefonu na številko 05 7691014 (TIC Štanjel).

Uredništvo

GEODELA GEODETSKE STORITVE

- * **GEODETSKI NAČRT
za ADAPTACIJO, NOVOGRADNJO**
- * **UREDITEV MEJE**
- * **DELITEV PARCELE**
- * **ZAKOLIČBA**
- * **VRIS OBJEKTA V KATASTER**
- * **HIŠNA ŠTEVILKA...**

kontakt:
BREŠČAK Marko
tel. (041) 28-38-29
e-mail: info@geodela.si
internet: www.geodela.si

Burja

Vabilo

Policijska uprava Koper si pri zagotavljanju boljše varnosti v cestnem prometu prizadeva tudi za boljšo varnost voznikov enoslednih vozil – motoristov. Tako za omenjeno skupino udeležencev v cestnem prometu organizira preventivne aktivnosti, katerih cilj je osveščanje o možnih nevarnostih v prometu, potrebi po uporabi zaščitne opreme in o nekaterih osnovnih praktičnih vsebinah za varno vožnjo enoslednega vozila – motorja.

Za uresničevanje tega cilja bo tudi v letu 2013 organizirana preventivna akcija z naslovom Bolj pripravljen motorist, bolj varen motorist.

Preventivna aktivnost se bo odvijala v soboto, 6. 4. 2013, in v nedeljo, 7. 4. 2013, na Postaji prometne policije Koper, Spodnje Škofije 18, 6281 Škofije.

Preventivna aktivnost bo zajemala teoretični del s predstavitvijo nekaterih pomembnejših zakonskih določil, predstavljeno bo stanje prometne varnosti motoristov, teorija o delovanju sil na motorno kolo, sistemu zaviranja in opremi motorista.

Praktični del delavnice, ki bo potekal tudi v javnem cestnem prometu, v kolikor bodo dopuščale vremenske razmere, pa bo zajemal delo s simulatorjem varne vožnje z motornimi kolesi.

Pogoji za udeležbo na praktičnem delu programa:

- ustrezno veljavno vozniško dovoljenje,
- posest motornega kolesa (za praktični del),
- udeležba v cestnem prometu na lastno odgovornost ter upoštevanje navodil policistov – inštruktorjev,
- omejeno število udeležencev (največ 20 udeležencev na delavnico).

Prijave za prvo delavnico s podatki o imenu in priimku, telefonski številki in elektronskem naslovu pošljite na elektronski naslov Policijske postaje Sežana pp_sezana.pukp@policija.si najkasneje do 28. 3. 2013 ali med 25. 3. 2013 in 29. 3. 2013 pokličite in se prijavite na telefonsko številko 05 61 31 230.

V primeru večjega zanimanja bo organiziran dodatni termin.

Vljudno Vas vabita Policijska uprava Koper in Policijska postaja Sežana.

Spominčica SLOVENSKO ZDRUŽENJE ZA POMOČ PRI DEMENCI

Slovensko združenje za pomoč pri demenci Spominčica skupaj s socialnovarstvenimi programi Centra za socialno delo Sežana obvešča, da se bodo pričela srečanja, namenjena svojcem tistih bolnikov z demenco, ki še živijo v domačem okolju. Srečanja bodo potekala enkrat mesečno, in sicer vsako četrto sredo v mesecu. Prvo srečanje bo 27. marca 2013 ob 17. uri v dislociranih prostorih Centra za socialno delo Sežana na ulici 1. maja 4 v Sežani. Srečanja bosta povezovala strokovna delavca Centra za socialno delo Mojca Volk in Klemen Mozetič. Gostja prvega srečanja bo mag. Tatjana Cvetko, dr. med., zdravnica družinske medicine, ki se strokovno posveča obravnavi in zdravljenju oseb, ki trpijo za demenco. Dr. Cvetkova prenaša izsledke stroke in izkušnje iz ambulate v praksi, v ozaveščanje javnosti in med svojce obolelih za demenco. Obenem je tudi predsednica primorskega Društva za pomoč pri demenci. Za več informacij pokličite na telefonsko številko 040 220 202 (Klemen) ali pišite na elektronski naslov mozetic.klemen@gmail.com.

Vljudno vabljeni.

Foto: Andreja Jamšek

Velika noč 2013 v Štanjelu

Smo že v postnem času. Praznovanje velike noči je tradicija, zato smo se odločili, da v duhu velike noči in prihoda pomladi tudi v Štanjelu obiskovalcem ponudimo pestro dogajanje. Vabimo vas k sodelovanju, da tudi vi prispevate k pisanemu praznovanju!

Razstava velikonočnih pirhov

(Fabianijeva dvorana, 23. marec–3. april 2013)

Izdelke za razstavo velikonočnih pirhov, pisanic, remenk, drsank in butaric zbiramo do 21. marca 2013 v TIC-u Štanjel.

Razstava velikonočnih jedi

(Fabianijeva dvorana, 31. marec–1. april 2013)

Razstavo pirhov bomo na veliko noč dopolnili z razstavo velikonočnih jedi. Zato ste vabljeni, da razstavo obogatite z jedmi in s pecivom, značilnim za ta čas.

Jedi zbiramo na veliko soboto od 10. do 17. ure na TIC-u Štanjel.

**Dogajanje na veliko noč,
nedelja, 31. marec 2013**

Iskanje zlatega jajca

Za otroke do 15. leta tudi letos organiziramo iskanje zlatega jajca. Pričetek je ob 15. uri v Ferrarijevem vrtu. Otroci bodo iskali zlato jajce, ki bo najditelju prineslo zlat obesek. Prijavnina se pobira uro pred dogodkom.

Šicanje pirhov

To je stara igra oziroma tekmovanje v ciljanju pirhov. Pri ciljanju se uporabljajo izključno trdo kuhana in nebarvana kokošja jajca, ki jih tako kot kovance pripravi komisija. Kovanci za zbijanje, pikanje, pekanje, streljanje ali šicanje pirhov morajo biti primerne teže in velikosti. Simbolna prijavnina se pobira pred pričetkom tekmovanja, ki se bo začelo ob 16. uri. Najuspešnejši tekmovalci prejmejo pokal.

Na veliko noč bo celotno dogajanje popestrila tudi **bogata ponudba na tržnici**, zato nasvidenje v Štanjelu!

Arhiv OŠ dr. Bogomirja Magajne Divača

Galerija Lojzeta Spacala
Štanjel

Izvajanje storitev Sprejemnega centra Piran v okviru Društva »Projekt Človek« odslej tudi v Sežani

Društvo »Projekt Človek« je humanitarna, neprofitna, strokovna organizacija za pomoč zasvojenim osebam in njihovim staršem oziroma ključnim bližnjim osebam. Pri nas nudimo pomoč tistim, ki sprejmejo odločitev, da jim zasvojenost ne bo več usmerjala življenja, ampak se odločijo za abstinenco, zdrav življenjski slog, za zdrave družinske in partnerske odnose, vključenost v družbo v smislu šolanja, zaposlitve, kakovostnega družabnega življenja. Program poudarja vključenost celotne družine in obravnavo zasvojenosti v okolju, kjer se je le-ta začela, saj je to eden izmed ključnih elementov za uspešno reševanje težav. Vstopna točka v program je običajno sprejemni center. Društvo ima trenutno 6 sprejemnih centrov: v Ljubljani, Ravnah na Koroškem, Rušah, Kočevju, Novem mestu in v Piranu. Pogovore v okviru Sprejemnega centra Piran smo, na pobudo CSD Sežana, pričeli izvajati v mesecu februarju 2013 tudi v Sežani, in sicer vsako 1. in 3. sredo v mesecu v dislocirani enoti Centra za socialno delo Sežana (Ulica 1. maja 4, Sežana). Na pogovor se lahko naročite vsak dan, razen četrтка, od 12.00 do 14.00 na tel.: 059 750 340 ali gsm: 041 325 620. Programa, ki se izvajata v Sprejemnem centru Piran in odslej tudi v dislocirani enoti CSD Sežana, sta sledeča: INFOTEL – program informiranja, svetovanja in motiviranja za zasvojene osebe in njihove svojce po telefonu in e-mailu (sc.piran@projektclovek.si); PRVI POGOVORI – namen prvih pogovorov je omogočiti zasvojeni osebi spregovoriti o svojih težavah, prepoznati njene vidnejše osebne značilnosti, njen položaj v socialnem okolju, izkušnje v trajanju zasvojenosti in njene lastne sposobnosti za spremembe. Programi individualne obravnave pa so sledeči: PROGRAM DIPO – uporabniki so osebe, ki imajo težave z zasvojenostmi in še ne abstinirajo, vendar o tem razmišljajo in potrebujejo ob tem pomoč, spremljanje ter motiviranje; PROGRAM ALFA – program je namenjen osebam, ki prejema nadomestno terapijo (metadon, subutex, suboxone) in potrebujejo podporo pri spoprijemanju z življenjskimi nalogami; PROGRAM SORA – ta program je namenjen osebam, ki so že uspele vzpostaviti abstinenco, vendar potrebujejo pomoč pri spoprijemanju z vsakdanjimi življenjskimi težavami; DELO Z DRUŽINAMI – v kolikor bo za skupino dovolj interesentov, bomo le-to izvajali tudi v Sežani. Uporabnike programa, ki potrebujejo intenzivnejšo oziroma celostno obliko pomoči, usmerjamo oziroma motiviramo za vključitev v klasični program Društva »Projekt Človek«. Novost programa je terapevtska skupnost za zasvojene starše in njihove otroke, ki je prvi program v Sloveniji, ki omogoča vključitev staršev skupaj z otroki.

Sprejemni center Piran

Cankarjevo nabrežje 9 a, 6330 Piran

tel.: 059 750 340 / fax: 059 750 341 / gsm: 041 325 620

sc.piran@projektclovek.si / www.projektclovek.si

DRUŠTVO PRIJATELJEV ŽIVALI SEVERNE PRIMORSKE

p. p. 61, 5290 Šempeter pri Gorici
TRR: SI56 64000 9401009442

info@dpzivali.net • www.dpzivali.net • www.facebook.com/dpzivali

Letak, ki ga držite v rokah, je naše društvo pripravilo predvsem z namenom osveščanja občanov o ustrezni skrbi za hišne živali ter o ustreznem postopanju z zapuščenimi živalmi.

MI IN NAŠI HIŠNI LJUBLJENČKI

Ali ste vedeli, da:

- je dolžnost vsakega lastnika hišne živali, da poskrbi za sterilizacijo oz. kastracijo svoje živali ter da je produkcija nezaželenih legel mladičev nezakonita?
- sta pobijanje nazaželenih mladičev ter nastavljanje strupov živalim nezakonita, kazniva (visoka denarna kazen) ter obenem skrajno nehumana?
- sta sterilizacija oz. kastracija cenejši način za preprečevanje nezaželenih kotitev mladičev v primerjavi s stroški oskrbe ter oddajanja mladičev?
- imata sterilizacija in kastracija mačk in psov zgolj pozitivne učinke na žival? Preprečujeta namreč prenos številnih bolezni ter preprečujeta nezaželene vrste vedenja (markiranje, klatenje, pretepanje ipd.).
- je čipiranje ter cepljenje psov proti steklini obvezno?
- da moramo pse na javnih površinah sprehajati na povodcu?
- moramo imeti svoje hišne živali vedno pod nadzorom, saj smo za vso škodo na osebah, živalih in predmetih, ki jo povzroči naša žival, odgovorni mi – lastniki živali (npr. škoda, nastala pri prometni nesreči, ki jo je zakrivil pes na cestišču)?
- smo svojim živalim dolžni redno odpravljati zunanje ter notranje zajedavce?
- da "čistokrvni pes/mačka brez rodovnika" ne obstaja? Vse čistokrvne živali imajo rodovnik, ki je garancija za zdravje naše živali. Ne kupujmo "čistokrvnih psov/mačk brez rodovnika", da bi prihranili denar, saj bomo

najverjetneje dobili bolno žival, kar bo kasneje privedlo do ogromnih veterinarskih stroškov, trpljenja živali in našega nezadovoljstva.

- je namerna zapustitev hišne živali kazniva? Če za svojo žival iz utemeljenih razlogov ne moremo več skrbeti, ji poiščimo

nov dom ali jo oddajmo v zavetišče.

- da smo dolžni ustrezno skrbeti tudi za naše rejne živali (kokoši, ovce, krave ipd.) in da je vsakršno zanemarjanje ali mučenje le-teh je prav tako kaznivo?

PAUŠČENE ŽIVALI – KAKO POSTOPATI?

Če najdemo zapuščeno hišno žival, moramo takoj obvestiti zavetišče za zapuščene živali, s katerim ima lokalna občina sklenjeno pogodbo.

Največ kraških občin pokriva naslednje zavetišče:

ZAVOD OSKAR,
Vitovlje 37, tel. 05 307 85 70.

Več informacij o pristojnih zavetiščih: uradi VURS-a ter lokalna občina.

Prav tako moramo zavetišču takoj prijaviti najdbo prostoživečih mačk. Te mačke zavetišče odlovi, sterilizira/kastrira ter, če niso primerne za oddajo, vrne na lokacijo, kjer so bile odlovljene. To je edini učinkoviti način nadziranja števila prostoživečih mačk. Prostoživeče mačke treba prijaviti nemudoma, mačk pa ne smemo hraniti, saj na ta način zakonsko postanemo njihovi lastniki, živali pa postanejo odvisne od nas.

Če najdemo divjo žival, ki je potrebuje našo pomoč, obvestimo

Zavetišče za prostoživeče živali, tel.: 031 813 097.

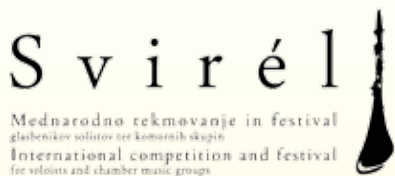
KOMU PRIJAVIMO DOMNEVNO MUČENJE ŽIVALI?

Društva, ki delujejo na področju zaštite živali, nimajo nikakršne pristojnosti ukrepanja ob primerih mučenja živali, zato moramo občani domnevno mučenje prijaviti Veterinarski upravi RS:

VURS, Trg Brolo 4, Koper,
tel.: 05 663 45 00,
e-mail: ou-koper.vurs@gov.si

Izven delovnega časa v nujnih primerih pokličemo
Center za obveščanje – 112.

Če je življenje živali ogroženo, primer nemudoma prijavimo **Policiji**.

Festival Svirel 2013

Petek, 5. april 2013, ob 20. uri, Kulturni dom Bukovica, in nedelja, 7. april 2013, ob 18. uri, Prosvetni dom Opčine (IT)

Komorni orkester NOVA, solista: Tymur Melnyk (violina) in Sebastian Buda (rog)

Sobota, 6. april 2013, ob 20. uri, Bunčetova domačija Dutovlje

Koncert tolkalcev: Komorne skupine iz Trsta in Festivalske tolkalske skupine

Ponedeljek, 8. april 2013, ob 20. uri, cerkev Kazlje

Festivalske komorne skupine:
Kvartet flavt (Glasbena šola Sežana), Kvartet harf, Kvartet pozavn (Umetniška gimnazija Koper)

Torek, 9. april 2013, ob 20. uri, Kulturni dom Gorjansko

Festivalske komorne skupine:
Evfonij kvartet (Glasbena šola Kranj), ansambel Gross upi (Glasbena šola Grosuplje)

Sreda, 10. april 2013, ob 19. uri, Kulturni dom Nova Gorica

Sklepni koncert finalistov in razglasitev zmagovalcev trobil, pihal, tolkal in komornih skupin, gostujoči ansambel: Saksofonski orkester Sequoia

Četrtek, 11. april 2013, ob 20. uri, krajevni dom Tabor (Vrhe)

Kvartet rogov Konservatorija za glasbo in balet Ljubljana in festivalske komorne skupine

Petek, 12. april 2013, ob 20. uri, cerkev Štanjel

Koncert članov žirije, solistični nastopi:
Jaka Stader (violončelo), Tymur Melnyk (violina), Patrizia Tassini (harfa), Peter Napret (citre) in Xhevdet Sahatxhija (kitara)

Sobota, 13. april 2013, ob 20. uri, cerkev Sveto

Brass Akademije za glasbo Ljubljana in festivalske komorne skupine

Sobota, 13. april 2013, ob 20. uri, cerkev Šmarje

Trobilni kvintet TROBINOVA, pihalni kvintet NOVA-PIHA, godalni kvartet KVARTINA in pihalna skupina QUINTA

Nedelja, 14. april 2013, ob 19. uri, Kosovelov dom Sežana

Sklepni koncert finalistov in razglasitev zmagovalcev godal in brenkal, gostujoči ansambel: Brass Band KIP Koper

Poziv za sodelovanje na Mladifestu

Kmalu bo spet tu poletje, zato v Klubu študentov Sežana in v Mladinskem centru Podlaga že zbrano razmišljamo o aktivnostih na prihajajočem Mladifestu. Ker pa je delo v družbi zabavnejše, vedno z veseljem pozdravimo kakšno sodelovanje, zato vabimo vse posameznike, društva, izobraževalne, ustvarjalne in druge skupine, da se povežejo z nami in se nam pridružijo pri organizaciji 19. Mladifesta po vrsti.

Svoje predloge, zamisli, projekte in ideje lahko pošljete na info@mcpodlaga.com ali info@ks-sezana.net ali pridete k nam in nam jih zaupate na uho.

Skupaj lahko ustvarimo marsikaj zanimivega, poučnega, kreativnega in predvsem zabavnega.

Lep pozdrav!

Besedilo: KŠS in MC Podlaga

Nagradna križanka

Burja	NEBEŠKI KLJUČAR	PRODAJALNA VINA ZA PITJE ZUNAJ LOKALA	GRŠKI BASNOPISEC	PEKOČA PAPRIKA	KORALNI OTOK	JEZIK V TOGU
FEBRUAR						
VSAKO- DNEVNI PREGLED V BOLNICI						
STROKOV- NJAK ZA VINA						
SNOV ZA RAZTAP- LJANJE						
IZTOK TORY			KRALJ ŽIVALI	ŠPANSKI NOGOMETAŠ (TOMAS)	SPOSOB- NOST HOTENJA	FR. SLIK. (JACQUES ANDRE JOSEPH)
PISARNA, BIRO						
		KMEČKO ORODJE 3. ZAKRA- MENT (SV. ...)				
			VELIKAN TEKOČINA V ŽILAH			
RAZTRGAN- JE, REKSIŠ						
PISATELJ PEGAN						
	SOSEDI ČRKE S URIN, SCALINA			ČRIKANJE, ČRIKANJE	BEOTJEC	UNIČEVALKA ŽELEZA
I.			SKUPINA ŽUŽELK			
			JADRANSKI OTOK			
	GL. IGRALEC (GAŠPER) POLŽ BREZ HIŠKE				ZEVSOV ŠČIT IZ KOZJE KOŽE	AM. PTICA Z VELIKIM PISANIM KLJUNOM
LESKETANJE						
IGRALEC PACINO KOSTUMOG. VOGELNIK			NIGER. IGR. (FRANCIS) MANJŠE NASELJE			
		VRSTA ŽITA				
		IGRALEC CONNERY				

GESLO:

Geslo križanke nam na dopisnici pošlje do četrtega, 21. maja 2013, na naslov Občina Komen, Komen 86, 6223 Komen, s pripisom »za nagradno križanko«. Na dopisnico ne pozabite pripisati svojega imena in imena, naslova ter telefonske številke. Med prispelim, pravilno izpolnjenimi gesli bomo izžrebali tri nagrajence. **Rešitev nagradne križanke Burja december 2012** (vodoravno): gafrik, sakot, omleta, vona, žbogar, ilar, reala, nepo, go, mojca, rožančeva, vp, nos, leila, zlo, mapa, pap, salomon, anagramist, nravi, laval, anak, oljar, ahoa, arena, seč, poljančica, atkine, or, etel, ob, čik, lešnik, ropert, šs, atak, dias, sara, laponka, iberci, prometni minister, lameta, čili, kepa, agata, salaj, enid, kušar, gnom, tana

Geslo: ROŽANČEVA NAGRAJENKA META KUŠAR / Žreb je nagrade razdelil takole: 1. nagrada: Dušan Krapež iz Kobjdija (knjiga Procesi ustvarjanja kulturne dediščine avtorice Jasne Fakin Bajec), 2. nagrada: Marica Bunc iz Škrbine (med.), 3. nagrada: Boris Milič iz Komna (glasbeni CD).

Obalna straža (do)pustovala v Kobjeglavi in Tupelčah

Mitch, C. J., Newmie, Cody, Jessie in ostali člani priljubljene televizijske serije iz 90. let Obalna straža (»Baywatch«) so se ponovno zbrali in se tokrat odločili za skupno (do)pustovanje prav v naših krajih, natančneje v Kobjeglavi in Tupelčah, ki imata ob okoliških poteh kar devet kalov in zato vsekakor potrebujeta izurjene reševalce iz vode. S seboj so pripeljali tudi znamenito rumeno reševalno vozilo, s katerim so patroljirali po ameriških peščenih plažah. Dokazali so, da so še vedno iz pravega testa, da jim skrb za kopalce ni tuja in da znajo obvladovati še tako težke situacije. S prikazom bliskovite in učinkovite reševalne akcije so Kobjeglavcem in Tupelčanom predstavili, kako se pravilno nudi prvo pomoč utapljajoči se mladenci; hkrati pa je steklo tudi reševanje njenega fanta, ki ga je nenadoma napadla ogromna meduza s svojimi strupenimi ožigalkami. S tem pa nevarnosti še ni bilo konec, saj se je iznenada pojavil morski pes. S pravočasno in hitro intervencijo so vse prisotne kopalce in deskarje na vodi opozorili na pretečo nevarnost. Vaščanke in vaščani so bili nad potekom in izvedbo vseh treh akcij navdušeni. Po uspešno zaključenem popoldnevu so si junaki Obalne straže privoščili zasluženo zabavo

– v soboto zvečer so gostovali v Skopem, kjer so prejeli srebrno odličje, v torek pa v Gorjanskem. Pet let truda in prizadevanj je za kobjeglavske in tupelške maskare zagotovo poplačanih, saj nas domačini z veseljem sprejemajo, obenem pa pohvalijo, da smo vsako leto izvirnejši. Obljubimo, da se čez leto dni zopet vrnemo – še boljši!

Besedilo: Urban Grmek Masič
Foto: Mateja Grmek

